

NEMCI SO ZAVZELI NOVO GEORGIJEVSK. SRBIJA IN BOLGARSKA STA SE POBOTALI.

NEMCI SO VJELI V NOVO GEORGIJEVSKEM VEČ TISOČ VOJAKOV IN ZAPLENILI PAR STO STROJNIH PUŠK. — STROKOVNJAKI PRAVIJO, DA JE PADEK TE TRDNJAVE VELIKO VEČJEGA POMENA KOT JE BIL PADEK VARŠAVE. — BALKANSKE DRŽAVE BODO UDARILE NA TURČIJO. — BOLGARSKA JE ŽE KONCENTRIRALA NA TURŠKI MEJI 150,000 MOŽ. ITALIJA BO NAPOVEDALA TURČIJI VOJNO.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 20. avgusta. — Uradno poročilo, ki je bilo danes izdano, se glasi:

Armada generala Hindenburga je zavzela trdnjavo Novi Georgijevsk in vjela 85,000 ruskih vojakov, med katerimi je bilo tudi 6 generalov. Nemci so razen tega tudi zaplenili preko pet sto topov in velikansko množino vojnega materijala.

Armada generala Galwitzja je vjela 2650 mož in zaplenila 12 strojnih pušk. Rusi so se umaknili na cesto, ki vodi od Avgustova proti Kovnu.

Bavarski princ Leopold prodira uspešno naprej.

General Mackensen je pognal Ruse v beg pri Koterki in Pulvi.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 20. avgusta. — Pri obleganju trdnjave Novi Georgijevsk so igrali najbolj važno ulogo avstrijske Škodove motorne baterije.

Poročilo, ki ga je izdalo novej avstrijsko vojno ministrstvo, se glasi:

Ze tedaj, ko sta začela zavezniška prodirati izpred Chelma in Lublina proti severu, je bilo jasno, da se trdnjava Novi Georgijevsk ne bo mogla dolgo časa vzdržati. Pripoznati se mora, da se je sovražnik branil z izvanredno hrabrostjo, toda doseči ni mogel veliko, ker smo bili skoraj povsod v premoči in smo bili bolj preskrbljeni z vojnim materijalom kakor pa on. Pri Vladimiru Volinskem in v vzhodnem delu Galicije je položaj neizpremenjen.

Petrogradsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 20. avgusta. Izjava, ki jo je podal ruski veliki generalni štab, se glasi:

Ko sta zasedla zavezniška lev breg Wkres začela prodirati proti ozemlju, ki se razprostira severozapadno od Wkres do reke Viste. Ker so imeli na razpolago par sto težkih oblegovalnih topov, so bile utrde Novo Georgijevska kmalo uničene. Naslednji dan so Nemci zasedli zunanje okope in kmalo zatem vdrti v mesto. Zaplenili so precej vojnega materijala, vendar ne toliko, kakor se poroča z Dunaja in iz Berlina.

Pomen zmage.

Berlin, Nemčija, 20. avgusta. — Tukajšnje časopise pravi, da je zavzetje Novo Georgijevske veliko večjega pomena kot je bilo zavzetje Varšave. Novo Georgijevsk je bilo najbolj utrjeno mesto na Rusko Poljskem.

Nemški cesar.

Berlin, Nemčija, 20. avgusta. — Iz velikega nemškega glavnega stana poročajo:

Novo Georgijevsk, zadnja ruska trdnjava na Rusko Poljskem, je padel. Trdnjavo je branilo 20,000 mož. Proti Novo Georgijevsku je odpotoval nemški cesar Viljem, da se osebno zahvali generalu Beseleru.

Londonsko poročilo.

London, Anglija, 20. avgusta. — Ko je dospela sem novica o padcu Novo Georgijevske, je postalo prebivalstvo zelo razburjeno. Vojaki strokovnjaki pravijo, da ta nemška zmaga ni posebno velike strategične važnosti, toda prebivalstvo jim ne vrjame. Odločilna bitka se bo najbrže vnela na bojni črti Riga-Brest Litovsk. Če se bo veliki knez Nikolaj Nikolajevič še nadalje umikal, bo padel pri carju v nemilost in bo najbrže odstavljen.

Situacija na Balkanu.

London, Anglija, 20. avgusta. — Kljub temu, da so si priborili Nemci in Avstriji več lepih uspehov, vlada v mestu še precej dobro razpoloženje. Takoj, ko je dospela iz Rima vest, da sta se Srbska in Bolgarska pobotali, so se kurzi na borzi dvignili.

Bolgarska je sklenila pridružiti se zaveznikom. Na turški meji je baje že koncentriranih 150,000 mož. Armado bo vodil sam kralj Ferdinand. To poročilo sicer še ni uradno potrjeno, pa je precej resnično. Srbiji namreč ni preostajalo drugega, kakor ukloniti se zahtevam Bolgarske Ker Avstrija in Nemčija resno nameravata poslati v Srbijo kakih 400,000 svojih vojakov, bi Srbija ne mogla ničesar opraviti, če bi ne imela na svoji strani Bolgarske.

Izjava poslanika.

Washington, D. C., 20. avgusta. Bolgarski poslanik je rekel, da ni dobil od svoje vlade še nobenega tozadevnega poročila. — Ko so mu povedali, kaj se po mestu govori, je zganil z rameni in rekel: — Je že mogoče.

Sporazum.

Rim, Italija, 20. avgusta. — Nekemu tukajšnjemu listu so sporočili iz Sofije, da sta se Srbija in Bolgarska pobotali. Srbija bo odstopila Bolgarski del Macedonije, katerega je dobila po zadnji balkanski vojni.

Bolgarska je obljubila, da se bo odpovedala nekaterim koncesijam, in da bo napovedala Turčiji vojno.

Grška.

Atene, Grško, 20. avgusta. — Bivši ministri predsednik Venizelos, ki je dobil nalogo sestaviti nov grški kabinet, se je posvetoval s poslaniški zaveznikov in se z njimi pogodil. Grška se bo v najkrajšem času umela v vojno in se bo pridružila zaveznikom.

Kralj je bil sprva odločno proti temu, ko so mu pa celo zadevo potojili, je slednjič vendarle pristal. Venizelos najbrže ne bo ministri predsednik, kljub temu, da bi bil lahko. Boji se, da bi Grška ne mogla dobiti potrebnega denarja in da bi zvržali vso krivdo nanj, če bi nastala v deželi finančna kriza.

Stališče Italije.

Rim, Italija, 20. avgusta. — Italija bo v treh ali štirih dneh napovedala Turčiji vojno.

Situacija na Galipolisu.

Berlin, Nemčija, 20. avgusta. — Zavezniški na Galipolisu so dobili zadnji čas precejšnjo ojačenja in so hoteli stopiti v ofenzivo. Vnela se je vroča bitka, v kateri so bili pa Turki zmagovalci.

Iz Carigrada poročajo, da so izgubili zavezniški v teku štirih dni 27,000 mož; k tem se seveda štejejo mrtvi, ranjeni in ujeti. Ko je neki nemški podmorski čoln potopil v Egejskem morju angleški transportni parnik "Royal Edward" je utonilo 3000 angleških vojakov.

Angleške čete se izkrcale.

London, Anglija, 20. avgusta. — Atenski dopisnik je sporočil neki tukajšnji brzojavni agenciji, da se je pred kratkim izkrcalo v zalivu Suvla 20,000 angleških in francoskih vojakov. Izrekli so se še prej, predno so zamogli Turki o-

tvoriti ogenj na transportne ladije.

Separaten mir.

Pariz, Francija, 20. avgusta. — Tukajšnji "Journal" je dobil iz Soluna brzojavko, da so turške zaloge municije popolnoma izčrpane in da Turčija ne bo mogla več dolgo ustrajati. Že pred meseci bi rada sklenila z zavezniki mir, pa jo je Nemčija vedno preprečala, da bi bil tak mir zanjo poguba. Pogajanja so se baje že začela.

Med Turško in zavezniki posreduje rumunska vlada.

Turški vojni minister Enver paša se je vrnil v sredo z Galipolisa v Carigrad in rekel sultanu, da se bo moralo Dardanele izročiti sovražniku, če se v najkrajšem času kaj ne izpremeni.

Situacija v Indiji.

London, Anglija, 20. avgusta. — Indijci so vedno bolj nezadovoljni z angleško vlado. V provinci Pšavar, kjer stanujejo skoraj izključno sami mohamedanci, je izbruhnila revolucija. Več tisoč ustašev je koncentriranih na mejah Afganistana. V torek se je vnela med angleškimi vojaki in ustaši bitka, ki je ostala neodločena. Na bojišču je obležalo več sto oseb.

Ministrska kriza v Rusiji.

Petrograd, Rusija, 20. avgusta. — Ministrski predsednik Jan Gorevkin bo najbrže odstopil. Njegov naslednik bo sedanji poljedeljski minister Krivošin.

Artilerijski spopadi.

Pariz, Francija, 20. avgusta. — Francosko vojno ministrstvo je izdalo danes sledeče poročilo: —

Razen manjših artilerijskih spopadov, se ni večerjal na Galipolisu ničesar posebnega prigodilo. V severnem delu je angleško levo krilo nekoliko napredovalo. — Zavezniški se pripravljajo na nov napad, od katerega bo odvisna usoda Dardanel.

V zalivu Suvla smo izkrcali veliko množino vojakov, s katerimi smo popolnoma nadomestili dose-danje izgube. Z vojnimi materijalom in drugimi potrebščinami smo dobro preskrbljeni.

Situacija v Kavkazu.

Petrograd, Rusija, 20. avgusta. — V Kavkazu se vrše vroči boji. Turke smo pognali pri Olti nazaj. Zadnje dni so večkrat navalili na naše levo krilo, pa ga niso mogli prodreti.

Proti aneksiji.

Pariz, Francija, 20. avgusta. — "Humanité" je objavila manifest, katerega je baje predložila socialistična stranka dne 25. junija nemškemu državnemu kancelarju, katerega manifesta pa se v Nemčiji ni dalo v javnost.

V manifestu se izjavlja, da se je socialistična stranka našla z ostalim narodom v vojni v obrambo narodne eksistence, a ne, da se osvaja tuje ozemlje. "Vsako nasilno obrezovanje avtonomije ali neodvisnosti" se glasi v manifestu, "vsebuje kali bodočih vojn ter skriva v sebi sovražno koalicijo proti Nemčiji."

Ameriški odgovor dospel na Dunaj.

London, Anglija, 20. avgusta. — Neka Reuterjeva brzojavka iz Amsterdama poroča, da je dospel večeraj v zunanji urad na Dunaju odgovor Združenih držav na avstrijsko poslanico glede izvoza municije in drugega vojnega materijala iz Amerike v dežele zaveznikov.

Švica ostane nevtralna.

Washington, D. C., 20. avg. — V državnem departmentu se je danes izjavilo, da je bilo napadeno poročilo listov, objavljeno dne 18. avgusta in glasom katerega je baje ameriški poslanik v Bernu izjavil, da je švicarska vlada odredila vse potrebno, da se priklonijo Nemčiji in Avstriji, ker baje zavezniški na vse mogoče načine ovirajo švicarsko trgovino. V državnem departmentu se je poudarjalo, da ni ameriški poslanik nikdar podal take izjave.

2 Amerikanca pogrešana vsled potopa "Arabie-a."

Zvezna vlada v Washingtonu se noče izraziti, dokler ne izve vseh posameznosti zadeve.

V SPREMSTVU RUŠILCEV?

Glasi se, da so spremljali parnik rušilci, kar bi opravičilo napad od strani Nemcev.

Queenstown, Anglija, 20. avgusta. — Glasom zadnjih poročil se izmed 25 ameriških potnikov na "Arabie" pogreša dve osebi: Mrs. Brugiere iz New Yorka in Dr. Woods iz Jansville, Wis.

Glasom zadnjega štetja se pogreša v celoti dvajset oseb druge in tretje razrede in med temi omenjena dva Amerikanca. Številki glede posadke se še ni objavilo.

Washington, D. C., 20. avgusta. Ker manjka avtentičnih informacij glede torpediranja in potopa parnika "Arabie", se vzdržuje vladni uradniki vsakega komentarja, dasiravno povzroča tukaj slučaj resne pomisleke. Glede akcije od strani Združenih držav se bo sklepalo šele po sprejemu oficijelnih poročil.

Zadnja ameriška poslanica na Nemčijo glede potopa "Lusitanije" je vsebovala avarilo, da bodo smatrali Združene države, katerokoli dejanje, vsled katerega bi bile ogrožene pravice ameriških državljanov na morju, kot "neprijetno dejanje." V poslanici se prav posebno poudarja, da se ne sme na noben način ogroziti življenja nekomatov, če se ladija ne upira ali skuša ubežati, potem ko se je je pozvalo, naj se podvrže preiskavi.

Če bi ne bilo izgubljenega nobeno ameriško življenje, bi se komaj započelo s kako drastično akcijo. Ker pa sta izgubila dva Amerikanca življenje, se bo najbrž pretrgala diplomatske vezi med Nemčijo in Združenimi državami.

V nekem poročilu se glasi, da se je nahajal "Arabie" pod zaščito angleških torpednih čolnov do par minut pred potopom. To dejstvo bi nekoliko omililo resnost situacije, ker je ameriška vlada vedno priznala princip, da izgubi ladija, ki se nahaja v spremstvu bojnih ladij, pravice navadnega trgovskega ladje ter je vsled tega izpostavljena napadom.

Podpredsednik Franklin International Mercantile Co. pa je odločno zanikal, da bi se nahajal parnik v spremstvu bojnih ladij v času, ko je bil torpediran. Rekel je, da ni nikoli dobil nobene tozadevne informacije, ko je odplul parnik iz Liverpoola, kar bi se gotovo zgodilo, če bi se odredilo kaj takega.

Če se bodo izkazala dosedanja poročila, objavljena v listih, resničnim, bo pretrgal Washington diplomatske zveze z Nemčijo. To pa se ne bo zgodilo prej, dokler ne bo izvršil poslanik Gerard v Berlinu formalno preiskavo ter dalo Nemčiji priliko, da dezavuirajo postopanje poveljnika podmorskega čolna.

Če bo predsednik Wilson sedaj prepričan, da je čas za dejanja, bo najbrž sklical kongres, če tudi le v svrhu dovolil za narodno obrambo.

Opis nekega potnika.

London, Anglija, 20. avgusta. Albert Ingram, neki angleški potnik parnika "Arabie", je danes izpovedal, da so potniki nekaj zapazili in da je bil to parnik "Dunsley", kot se je pozneje izkazalo. "Dunsley" se je počasi potapljaj in je izpremenil "Arabie" kurz, da more pasirati.

Podmorski čoln je bil skrit za potapljačim se parnikom ter je oddal torpedo, ko se je nahajal parnik "Arabie" njemu nasproti s celo stranjo.

Število vojnih jetnikov.

Berlin, Nemčija, 20. avgusta. — "Frankfurter Zeitung" ceni število vojnih jetnikov v Nemčiji in Avstriji na preko 2,000,000 mož, med katerimi je 1,500,000 Rusov.

Torpediranje nadaljnih osem angleških parnikov.

Nemški podmorski čolni so potopili osem nadaljnjih parnikov, med njimi "New York City."

TONSKA VSEBINA.

Skupna tonska vsebina parnikov, katere se je potopilo v zadnjih devetih dneh, znašajo nad 64,000 ton.

London, Anglija, 20. avgusta. Nadaljnih osem trgovskih parnikov je postalo žrtev nemških podmorskih čolnov. Le-ti parniki so: "New York City", 2970 ton; "Baron Erskin", 5885 ton; "Restormel", 5118 ton; nadalje parniki "Benviacke", "Samara" in "Gladiator"; španski parnik "Pena Castillo" in norveški parnik "Sveresborg". Več mož zadnjih dveh parnikov je baje utonilo, dočim so se posadke angleških parnikov vse rešile.

Glasom sem dospeli, n. potrdjenih vesti se je tudi trpediralo parnik Leyland črte "Nicosian", ki je imel baje na krvno avstralske čete. Parniku pa se je posrečilo priti v pristanišče. "Nicosian" je nov parnik, vsebuje 15,000 ton.

Potop angleškega podmorskega čolna.

Angleški podmorski čoln "E-13", ki se je nahajal na poti proti Iztočnem morju, je nasledel večeraj zjutraj pri Saltholm, šest milj od Kodanija, ter se razrušil na kose.

Admiraliteta poroča, da se je rešilo 15 mož posadke, 15 se jih pa pogreša.

Afera poštnega parnika.

Kristijanija, Norveško, 20. avgusta. — Neki nemški podmorski čoln je ustavil v norveškem teritorialnem vodovju norveški poštni parnik "Irma", a pravčasno pomoč nekega norveškega torpednega čolna je preprečila nadaljno nadlegovanje poštnega parnika.

Parnik "Irma" se je nahajal na poti iz Newcastle, Anglija, v Stavanger, ko se je naenkrat prikazal podmorski čoln ter oddal več strelcev preko parnika s pozivom, naj se ustavi. Medtem pa se je pojavil torpedni čoln ter opozoril podmorski čoln, da se nahaja v norveškem teritorialnem vodovju. Nemec se je nato odstranil.

Parnik "Lapland" torpediran?

Queenstown, Anglija, 20. avgusta. — Danes se je razširila tukaj govornica, da je bil torpediran parnik White Star črte "Lapland". Potrdila te vesti se ni objavilo, ter se je "Lapland" najbrž zamenjal z angleškim parnikom "New York City", ki je bil večeraj torpediran.

Parnik "Lapland" je odplul dne 12. avgusta iz New Yorka ter mora dospeti danes ali jutri v Liverpool.

Uspehi podmorskih čolnov.

Berlin, Nemčija, 20. avgusta. — Prekmorska agencija pravi danes, da so izkazali uspehi podmorskih čolnov veliko odobravanje v Nemčiji. Posebno pa je razveselilo prebivalstvo obstrlejevanje zapadne angleške obali. Nemški listi pravijo, da dovrše podmorski čolni nekaj, kar se zdi človeku nemogoče.

Parnik "Bovic" ni bil torpediran.

Liverpool, Anglija, 20. avgusta. — Parnik White Star črte "Bovic", o katerem se je poročalo, da je bil torpediran, leži varno v tukajšem pristanišču.

Sklicanje francoskega parlamenta.

Pariz, Francija, 20. avgusta. — Poslanska zbornica se je danes sestala. Skupina poslancev je obvestila vlado, da bo kritizirala način vojskovanja. Vojni minister Millerand je imel daljši govor, ki je trajal skoro eno uro. Z debato se bo nadaljevalo prihodnji četrtak.

Z zapadnih bojišč. Artilerijski boji.

Od reke Oise pa do Vogezev se vrše skoro na vseh točkah fronte artilerijski boji.

Z ROČNIMI GRANATAMI.

V Artois se je Nemcem posrečilo zopet zavzeti pozicije, katere so preje izgubili.

Berlin, Nemčija, 20. avgusta.

V današnjem poročilu vojnega ministrstva se glasi: "Med Angres in Souchez se je pregneto Francoze tekom noči iz dela zakopov, katere so večeraj zasedli. Pri Schratzmännele v Vogezi smo izgubili del naših pozicij pozicij v prvi vrsti, katere so zasedli po ostrem boju."

Parisko poročilo.

Pariz, Francija, 20. avgusta. — V današnjem popoldanskem poročilu se poroča o neprestanem artilerijskem ognju ob reki Oise ter v Champagne.

V Argonih so se vršili boji iz bližine z bombami in ročnimi granatami pri St. Hubert in Marie Therese ter tudi običajne operacije z minami v bližini Vienne-le-Chateau.

Nemške izgube v Vogezi na Linkeopfer ter ob Schratzmännele se označuje kot zelo težke. Francozi so našli v zakopih, katere so zavzeli, veliko število mrtvih nemških vojakov.

V večernem poročilu se glasi, da so se vršili artilerijski boji na obeh straneh na različnih točkah fronte: ob reki Oise, v Champagne pri Perthes-Beausejour med rekama Maas in Argonne ter konečno v Vogezi.

V Artois se je posrečilo Nemcem zopet zavzeti pozicije, katere so jim Francozi zavzeli dne 18. avgusta.

V Argonih se nadaljujejo operacije z minami ter boji z ročnimi granatami.

Inspekcija fronte.

Angleški in francoski vojni minister, Lord Kitchener in M. Millerand, sta končala štiridnevno inspekcijsko potovanje ob fronti zaveznikov.

General Carranza in njegovi poveljniki.

General Carranza je zavrnil vse predloge, ki mu jih je stavila pan-ameriška konferenca.

BOJI PRI DURANGO.

Sprejem braziljanskega poslanika Cardosa. — Državni tajnik se mu je prisrčno zahvalil.

Washington, D. C., 20. avgusta.

Izvedelo se je, da je dobil državni department od generala Carranze odgovor na panameriško noto.

Poleg Carranze so podpisani tudi štiri njegovi generali: Candido Aguilar, Alfredo Elizondo, A. Rucant in Francesco Murguia. General Obregon in Gonzales sta že prej podala svojo izjavo.

Člani konference so noto tako zasnovali, da bi pustili Carranzo vsi njegovi generali na cedilu, kar se pa ni zgodilo. Odgovor je zelo uljuden, toda odločen. Generali so izjavili, da bodo do konca zvesti svojemu vrhovnemu šefu. Generali se sklicujejo na domovino, na svobodo, napredek in na druge take lepe stvari.

Washington, D. C., 20. avgusta. General Carranza je sporočil svojem tukajšnjemu agentu, da so njegove čete zavzele pred par dnevi mesto Durango v Mehiki.

Washington, D. C., 20. avgusta. Ko je dospel danes sem braziljanski poslanik Cardosa, ki je že dal časa zastopal ameriške interese v Mehiki, so ga diplomati navdušeno pozdravili.

Državni tajnik Lansing se mu je zahvalil v posebnem govoru za velike zasluge, ki si jih je stekel za Združene države.

Izjalovljeni naskoki Italijanov na Tolmin.

Naskoki, katere so vpriporili Italijani na Tolmin, so se popolnoma izjalovili.

ARTILERIJSKI BOJI.

Na celi fronti se vrše sedaj artilerijski boji. — Kralj na tirolski fronti.

Dunaj, Avstrija, 20. avgusta.

Italijani so iznova obnovili napore, da zavzamejo Gorico, ki tvori ključ k Trstu.

Na severu nadaljujejo Italijani z naskoki na Tolmin, ki obvladuje cesto proti Gorici in utrdbi, zgrajene v tej okolici. Južno od Gorice, na kraški visoki ravnini, nadaljuje italijanska artilerija z težkim obstreljevanjem.

V obeh oddelkih je bil odpor Avstrije uspešen. Dva poskusa Italijanov, da prodrejo skozi črte ob tolminskem mostnem prečelju, sta se popolnoma izjalovila. Južno od Gorice je avstrijska artilerija uspešno odgovarjala na ogenj Italijanov.

V uradnem poročilu, ki je bilo izdano danes zvečer, se glasi:

—Nadaljuje se z ostrimi artilerijskimi boji na tirolski fronti. Pri naskoku, katerega se je omenilo večeraj, in ki je bil obrnjen proti našim prvim pozicijam na Folarja visoki ravnini, so izgubili Italijani dvesto mož.

—V severnem sektorju fronte ob obali se je zavrnilo večeraj zjutraj naskoke sovražnika na Mrzli Vrh in na obronke za to goro. Sovražnik je imel velikanske izgube.

Italijanski kralj na Tirolskem.

Brescia, Italija, 20. avgusta. — Več poročevalcev, katere se je pustilo v bližino fronte, se je približalo avstrijskemu teritoriju ob Chiese dolini, kjer se je ustavil Garibaldi pri svojem pohodu proti Tridentu, leta 1866. Naenkrat se je približal poročevalcem avtomobil, v katerem je sedel kralj v spremstvu nekega polkovnika. Mesto je bilo oddaljeno le tri milje od avstrijskih baterij, ki so obstreljevale kraj, na katerem je stal kralj.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni v Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljave ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakor dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali mncem, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
28 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.En celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta za mesto New York 1.50
pol leta za mesto New York 2.00
Evropo za vse leto 4.50
"pol leta 2.55
" " " 1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement of agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
prištevajo.Dopis naj se blagoviti pošilja po
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
izdatke naznani, da hitreje
najdemo naslovnika.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

28 Cortlandt St., New York City.

Telefon 467 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
SLOVENIAN LANGUAGE NEWSPAPER

KONCEN TRADITION

Koncem tedna.

Avstrijska konzularna makula-
tura, katero prešajo nekeje v New
Yorku, je dobila od "Slovenske-
ga Naroda" v Ljubljani zasluž-
no brio. Sedaj se ta svetovnozna-
ni list opravičuje ter pravi, da
"lovi" svoje naročnike z renomé-
jem, katerega si je sam pridobil
v Ameriki! Kaj pravite k temu?
Renomej je bil pokopan takrat,
ko so izgubili Hrvati in Slovenci
približno \$750,000 delavskih nov-
cev. Ta denar pa je zafučal
Francesco Zotti, ki izdaja sedaj
dotično makulaturo.

V tem slučaju ne pomaga no-
beno zvijanje, nikakor opravičeva-
nje in le do skrajnosti zabitemu
človeku se more govoriti, da je
Zotti prihranil hrvaškim delav-
cem \$800,000, kot je pred nekaj
časa pisal Brozović.

Kaki so ti zagovorniki Avstri-
je — ali pravzaprav avstrijskega
birokratizma, — vedo tudi v sta-
rem kraju ter se rogajo takim ad-
vokatom.

Avstrijskemu konzulatu pa je
le čestitati, da ima tako glasilo.
S tem tudi pove, kako mnenje
ima sploh o Slovincih in kako vi-
soko jih čišla.

Taka je in nič drugačna. Kot
se ne more podreti stolpa s slam-
nato bilko, tako se tudi ne more
omajati slovesa poštno trdnice
z natočevanji in s sramotanjem.

Zmagoslavna Nemčija je pogib-
elj Slovenov. Kdor še sedaj drži
z Nemci, je izdajnik Slovanstva
in še prav posebno Slovanstva.

V nekem pismu iz domovine se
glasi, da gredo slovenski vojaki
z veliko večjim pogumom v boj
proti Lahom kot so šli proti Ru-
som. Torej je vendar res, kar smo
vedno povdarjali. Na Ruse ni no-
ben slovenski vojak streljal z vo-
seljem, ker je instinktivno čutil,
da to ni njegov sovražnik, niti ne
nasprotnik, temveč prijatelj. Pro-
ti Italijanom, "zaveznikom" Av-
strije in ravno tako velikim so-
vražnikom Slovencev, pa gre vsak
slovenski vojak rad v boj. V tem
slučaju so interesi Slovencev iden-
tični z onimi Avstrije, a s tem še
ni rečeno, da bi bili v vsakem slu-
čaju.

Po končani vojni se bo pričelo
iznova graditi slavni "Most do
Adrije". Avstrija bo — dasirav-
no zmagoslavna — popolnoma v
pruskim krempljih in gorje potem
slovenskemu rodu! Radovedni
smo, kaj poreče na to newyork-
ska konzularna makulatura. Pa ta-
krat je že davno več ne bo!

Kako se pozna strel.

Če se pokaže v ozračju črn dim,
je granata, če je bel dim, je šrap-
nel.

Dopis.

Leadville, Colo. — Kljub temu,
da je tukaj veliko Slovencev, se
le malo sliši iz naše nasebine. Jaz
bi se večkrat oglašil, pa nisem
mogel, ker sem bil štiri mesece v
bolnišnici. Dne 6. aprila sem šel
zdrav in zadovoljen na delo, na-
zaj so me pa pripeljali. Šele v
bolnišnici sem izvedel, da mi je
zlomilo obe noge. Zdaj že malo
boljše hodim in upam, da bom v
kratkem času okreval. Srčna hva-
la društvu, ki so tako dobro skr-
bela zame. Posebna hvala pred-
sedniku Jakobu Ševornu, ker mi
je preskrbel strežnika, da mi ni
bilo tako dolgočas. Rojaki, pristoi-
pajte k društvu! Nikdo ne ve,
kje ga čaka nesreča. Delavske
razmere so se nekoliko zboljšale.
V topilnicah so zboljšali plačo za
pet odstotkov. Rojakom ne sve-
tujem sem hoditi, ker se delo te-
ko dobi. Pozdrav vsem Sloven-
cem! — J. Jamnik.

Odgovor

Joe Runtich-u iz Lusk, Pa.

V Zottijevem listu je bil priob-
čen dopis, v katerem se neki Joe
Runtich pritožuje, da je bil pri
Sakserjevi trdnici osleparjen. Pra-
vi, da se je hotel peljati v staro
domovino in da se je s Sakserje-
vimi uradniki zmenil za karto.
Ker bi moral čakati osem dni na
parnik, se je peti dan premislil in
prosil, da naj se poravnajo za
karto.

Tako Mr. Runtich. Najbolj nas
je presenetilo to, ker ni v nobeni
potniški knjigi trdnice Frank Sa-
kser imena Runtich. Potemtakem
je torej ta dopis izmišljen in plod
uredniških zvedenih možgan.
Sicer je pa povsod tako, da se iz-
gubi pri karti deset odstotkov, če
se jo vrne. Tako je pri Sakserju
in pri glavnem zastopstvu. Če člo-
vek hodi pet dni po New Yorku,
ne sme misliti, da mu bo Frank
Sakser plačal stroške. Kovčegov
ne prevažajo zastoj ne v New
Yorku, ne v Lusk, Pa. Ako je
plačal \$2.90, ni plačal niti pred-
pisane svote.

Če bi Mr. Runtich res eksisti-
ral in bi hotel izvedeti, kako Fr.
Sakser slepari, bi se smel vpra-
šati Zottija, pač pa par tisoč Slo-
vencev po Ameriki, in odgovor,
ki bi ga dobil, bi se glasil: "Vsi že
več let pošiljamo potem te trd-
nice denar v staro domovino, pa
dosedaj nismo bili še nikdar osle-
parjeni. Tudi pri voznem listu ni
bil še nikdo oskodoval."

Za danes priobčimo dvojico za-
hval; prva je z obali Pacifika,
druga z obali Atlantika. Ako bi
priobčili vse one, katere smo do-
bili iz mest, ki leže med obema
oceanoma, bi nam zmanjkalo v
listu prostora.

ZAHVALA IN PRIPOROČILO.

Spoštovani g. Frank Sakser!

Sprejmite mojo zahvalo za to-
čno pošiljanje denarja v staro do-
movino. Dobil sem obvestilo od
žene, da je denar sprejela v pri-
meroma kratkem času, in sicer
tri tedne prej kakor pismo, kate-
rega sem istočasno poslal. Tudi
predzadnja pošiljatev je bila tako
točna. Sedaj je rabil denar štiri
tedne do doma, dočim je hodila
svota, katero sem poslal potem
tukajšnje pošte, šest mesecev do
cilja. Tvrdo Frank Sakser vsem
rojakom prav topla priporočam.
Seattle, Wash., 15. avg. 1915.
Frank Perko.

Tekoči teden sem dobil iz stare
domovine pismo, iz katerega po-
šiljam nekoliko odlomkov.
Obenem se zahvaljujem trdnici
Frank Sakser za točno pošiljanje
denarja v stari kraj. Dne 29. ma-
ja sem poslal denar skozi to trd-
nico, 17. junija so ga pa že dobili
v starem kraju. Pismo, ki je bilo
oddano isti dan kakor denar, so
dobili šele 20. julija. To trdnico
rojakom najtopleje priporočam.
New York City, 20. avg. 1915.
Anton Kosirnik.

Rojaki, varujte se Zottija, nje-
govih ljudi in agentov, če nečete
biti osleparjeni!

ZENITNA PONUDBA.

Mladenič, star 23 let, se želi se-
znani v Sloveno v starosti od
18 do 24 let. Ne oziram se na de-
nar, samo da je pošteno dekle.
Jaz imam stalno delo in tudi ne-
kaj v žepu. Katero veseli, naj pi-
še in priloži sliko na naslov:
Karl Kufšin,
Stanford, W. Va.

Box 4,

Pismo iz starega kraja.

Vir-Domžale, Kranjsko.

Sedaj tudi tisti občutimo sve-
tovno vojno, ki smo včasih radi
kak glazek žganja spili. Špirita
in žganja ni več za dobiti. Olja in
petroleja nimamo. Vino je po 60
krajčev liter, meso po 4 krone
kilogram, bela moka po 80 kraj-
čev. Sedaj pa malo pomisli,
kako se nam godi. V Rusiji je ve-
liko naših ujetih, med temi tudi
Rekmestrov Tine, Komatar, Dim-
čev, Lojzetov Jože, Avmonov in
Pirc Karol. Za živč me ne skrbi
preveč, ker krompir in fižol lepo
kajeta. Tudi zelje in sadje je do-
bro obrodilo. Pravijo, da jih bodo
vpoklicali, če ne bo drugače, do
šestdesetega leta. O miru se tukaj
še nič ne sliši. Najlepša hvala za
pismo in za denar! Tvoj oče.

Amu el Bath.

Dolgo vrsto let sem izvrševal
notarske posle, toda kaj slinena
nisem nikdar doživel.

Dasi se je dogodek pripetil ta-
koj, ko sem začel izvrševati no-
tarsko prakso, vtisnil se mi je
vseled svojega skoro nerazumljive-
ga in neverjetnega značaja tako
živo v spomin, da še danes ne mo-
rem misliti nanj, ne da bi imel pri
tem nekaj praznovaren strah.

Jaz in moj prijatelj, s katerim
sva istodobno pohajala vsučili-
šče, sva otvorila v Rimu skupno
notarsko pisarno. Sicer ne morem
trditi, da bi bila početkom sijaj-
no izhajala, upala pa sva vendar
z vso potrpežljivostjo, da nama
bo tekem časa mogoče dobiti to-
liko strank, da bi bodeva preskr-
bela in ustvarila eksistenco.

Bilo je 9. novembra leta
Tega dneva ne pozabim do smrti.
Sam sem bil v pisarni, ko je vsto-
pil strežaj prikupljive, skoro in-
teligentne vnanjosti. Po naglaš-
vanju in izgovoru sem spoznal,
da je tuje. Prosil me je, naj se
potrudim v stanovanje njegovega
gospoda, profesorja Charentona,
a takoj, ker je neobhodno po-
trebno.

Tega tujega profesorja sem po-
znal le toliko, kolikor sem čul o
njem pripovedovati. Bival je že
nekaj let v glavnem mestu. Go-
vorilo se je mnogo o njegovem
čudnem življenju, zlasti so se pri-
povedovali o njem drzni dogod-
ki, katere bi lahko imenovali na-
ravnost blazine.

Tako je na primer nekoč, ko je
dospel v glavno mesto, šel v velik
zverinjak, zahteval od lastnika,
da mu je dovolil vstopiti v klet-
ko, ki divji levji, in to popolno-
ma samemu in neoboroženemu.
Seveda je moral poprej plačati
kavejco, ki je bila višja kot pet-
kratna vrednost krasne živali.
Krotilec in dva uslužbenca so se
postavili oboroženi s samokresi
pred kletko, pripravljani vsak hip
usmrtiti zver, ako bi pretila ču-
daku-profesorju najmanj nevar-
nost. Ta pa si je prižgal z naj-
večjo raznodušnostjo svačico ter
jo v tej nenavadni kadilni sobi do
konca pokadil.

Lahko si je misliti, kakšne slut-
nje so me obhajale glede tega,
radi česar sem bil k njemu po-
zvan.

Pisal sem svojemu odsojnomu
tovarišu list ter mu javil povod
svojega odhoda; sam pa sem se
pripravil za odhod ter sledil stre-
žaju k profesorju.

Vstopila sva v razkošno oprem-
ljen voz, ki naju je čakal pred
vhodom, in v nekaj minutah sva
bila v ulici Via Venti Settembre.
Profesor je stanoval v neki pa-
lači pred Kvirinalom. Sprejel me
je ljubezljivo in prijazno kot sta-
rega znanca. Bil je lep mož pri
šestdesetih letih, že sivih kodra-
stih las in plemenitih potez v o-
brazu. Sivi, skoro kot sneg beli
lasje so bili v ostrem nasprotju
z njegovo poltjo, ki je bila kakor
od solne obžgana. Le kadar se je
smehljaj, je bilo opaziti v njego-
vih višnjevkasto-sivih očeh nekaj
posebnega, nekaj zagonetnega,
kar sem opazil na prvi hip.

"Ravno vas sem pozval k sebi,
ker vas mi je posebno priporočil
grof Sangallo, ki je tudi vaš zna-
mec", nagovoril me je profesor
Charenton, opazivši, da me je nje-
gova nepričakovana prijaznost o-
supnila ter me spravila celo v ne-
kako zadregu.

"Povedal mi je, ko sva bila da-
nes jutraj na lovu, vaš naslov in
mi zagotovil, da se vam smem z
mirno vestjo popolnoma zaupati."
Poklonil sem se in zahvalil za
zaupanje.

"Povem vam torej", nadaljeval

je profesor, "vzrok, čemu sem vas
naprosil k sebi. Gotovo se bode-
te čudili, da še nisem do sedaj mi-
slil na to, da bi napravil oporoko,
četudi štejem za seboj dvainšest-
deset let. Vseled nekega pisma, ki
sem ga prejel pred dvema dnevo-
ma iz New Orleansa v Severni A-
meriki, sem prisiljen urediti tudi
to zadevo, ker bi sicer moje pre-
cej veliko premoženje podedoval
moj bratranec v Mehiki, ki pa je
sam večkratni milijonar. Ker ho-
čem pa svoje premoženje porabiti
v boljše namene in pa ker mi to
jutri ne bode več mogoče..."

Z naj večjim začudenjem sem
skoro odskočil raz sedež ter pro-
fesorja strmeč vprašal:

"Kaj pravite?"

Prepričan sem bil, da ga nisem
razumel.

Na obrazu profesorja Charen-
tona sem opazil zopet ono poseb-
no, skrivnostno smehljanje; zdelo
se mi je, da se nekam pomišlja.

Kratko nato mi pravi:

"Popolnoma imate prav; ker
mi že morate potrditi, da sem na-
pravil oporoko ob popolni dušev-
ni zavesti, imate tudi pravico za-
htevati, da vam pojasnim besede,
ki so mi nehotne ušle iz ust."

Uvidevši pa, da nisem razumel
niti prvih njegovih besed, niti te-
ga, kar mi je nadalje omenil, po-
jasni mi stvar sledeče:

"Vi ste prvi in brezdvomno tu-
di zadnji, ki bi izvedel mojo taj-
nost, kajti jutri ne bodem jaz —
več živ!"

"Za Boga", vzkliknil sem, ko
mi je končno bilo mogoče izpre-
govoriti nekaj besed, "ne strašite
me vendar! Ali nameravate more-
biti samomor?"

"Kaj še! Tega pač ne bode tre-
ba", odgovori mi Charenton s po-
sebnim povdankom. "Za to bo že
skrbela usoda sama, torej ni tre-
ba, da bi se jaz nadalje za to bri-
gal. Pila bodeva, prijatelj, sedaj
kozarec šampanjca; dobro vam bo
delo."

Pozvonil je in ukazal strežaju
prinesiti šampanjca, katerega je
kakor sem opazil, izpraznil kupo
za kupo s posebnim užitkom. Li-
poma pa je postal resen in začel
pripovedovati:

"Žalostna je povest, ki vam jo
hočem povedati. Začela se je pred
štiridesetimi leti, končana bo pa
jutri, desetega novembra. Odkri-
to vam priznam, da sem prestal
trenutku brezmejnega strahu; za-
to sem tudi celo svoje življenje
uredil tako, da sem kolikor mo-
goče izbrisal spomine na pretek-
lost in da sem bil v stanu pred
svetom skrivati svojo bolelost."

Vedite, da me je kot malo si-
roto vzgojeval moj varuh, prija-
telj mojega očeta; privedel me je
iz Toula, kjer sem bil rojen, v Pa-
riz; ondi me je dal izobraziti. Hi-
tro mi je potekla mladost pri štu-
dijah in športnih zabavah ter va-
jan. V starosti dvaindvajsetih let
sem postal laurent naravoslovja;
to vedo sem že od nekdaj najviš-
je cenil. Ker sem bil popolnoma
prost ter me je gnalo v svet hre-
penenje po praktični izobrazbi,
podal sem se na potovanje. In baš
na svojem prvem potovanju sem
doživel dogodek, ki je bil samo-
obsebi malenkosten, ki je pa od-
ločilno vplival na vse moje živ-
ljenje.

Bil sem v Egiptu in prišel tudi
v Kairo, kjer sem bival že pri-
bližno en mesec. Tam sem obče-
val s svojimi rojaki, zlasti z ne-
kim d'Aurontelom, ki je bil na-
stavljen pri neki francoski paro-
brodni družbi in nad eno leto
vdovec.

Shajali smo se večkrat v neki
arabski kavarni. Tako smo sedeli
nekoč d'Aurontel in njegova
hčerka — dražestna devetletna
dekleca — ter jaz pri čaši kave,

ko je vstopil posebne vrste Ara-
bee rumenkaste polti, z visokim
belim turbanom na glavi. Bil je
Amu el Baht, z drugimi beseda-
mi, eden izmed onih vedeževal-
cev, ki ob cestnih voglih in po
kavarnah ljudem za nekaj pija-
strov prerokujejo bodočnost. Po-
stal je trenutek med vrtni, opa-
zovaje nas s svojimi črnimi očmi
in nato pristopil k naši družbi.

"Ta šarlatan je na glasu kot
resničen prerok", pripovedoval
je d'Aurontel. "Pravijo, da so se
vse njegove prerokbe istinito u-
resničile. Ljudje se ga radi tega
žepa, vendar se pa obenem obra-
čajo nanj, da jim odkriva bodo-
čnost in njegovim besedam potem
slepo verujejo."

"Rad bi vendar čul, kaj bi mi
ta Mohamed drugi vedel poveda-
ti", sem pripomnil, ko je šel Ara-
bee mimo nas.

Mož, ki je na moje začudenje
razumel nekaj francosčine, se je
ustavil pred menoj in me opazo-
val, kakor bi me hotel prodrati

s svojim mrkim in hladnim po-
gledom.

"Pripravljen sem!" je dejal in
razvezal barvasto tkanino, v ka-
teri je imel droben, svetel pesek.
"Naj gre k vragu!" mi je de-
jal prijatelj natiho. "Te vrste
ljudje niso čisto samo vsiljivi,
ampak tudi nestrpni."

Meni pa je stvar ugajala in rad
sem dovolil, da mi odkrije bo-
dočnost.

Amu el Baht se je vsedel s pre-
križanimi nogama na tla, pokrtil
tkanino popolnoma s peskom, za-
črtal potem s kazalcem vanj ne-
kaj vsoprednih črt ter jih mesto-
ma zvezal zopet z ravnimi črtami.
Te črte je nato narisal z rdečim
na papir, premišljeval nekaj časa
in nato na drugo stran papirja
napisal nekaj v arabskem jeziku.
Z besedami "To je vaša usoda"
mi je izročil papir in odšel, ne da
bi bil sprejel od mene kako da-
se mi je, da se nekam pomišlja.

"Res čuden človek", sem dejal
d'Aurontelu ter ga prosil, naj mi
razložita prerokovanje.

Videl sem, kako je ta, prebrav-
ši list, izpremenil barvo in opazil
sem na njegovem obrazu izraz za-
ničevanja.

"Kaj je vendar pisano?" ga
vprašam.

"Ničesar", mi odgovori: "Ara-
bee vas je hotel imeti za norea."

Na moje ponovno prejšnje, naj
mi vendar prestavi vedeževalceve
besede, se je udal in jaz sem iz-
vedel, da me sicer ne bode zadela
telesna trpljenja, pač pa mi bodo
ogrenili življenje težki udarci u-
sode. Čez devet let se bodem ože-
nil s krasno osemnajstletno de-
kleco, katero bom pa kinalu po-
tem na morju izgubil.

V tem zakonu se mi bode rodil
krasen deček, ki bode pa končal
svoje življenje v vojni in točno
čez dvajset let sledil mu bom v
večnost tudi jaz.

Zapustivši d'Aurontela, domi-
slil sem se, da bo njegova hčerka
čez devet let slučajno ravno osem-
najst let stara. Sam sem se se-
smejal in to tem bolj, ker na že-
nitev niti mislil nisem, ampak sem
hotel ostati vedno samec. Po pre-
teku štirinajstih dni sem zapustil
Egipt in tudi pozabil cel dogodek.

(Pride še.)

Holandski poslanik pri Vatikanu.
Rim, Italija, 20. avgusta. — Ho-
landski poslanik pri Vatikanu je
izročil včeraj jutraj papežu svo-
ja poverljiva pisma. Glede nje-
govega nagovora ter odgovora pa-
peža se ni ničesar objavilo. Ko pa
je poslanik objavil, da je namen
njegove misije sodelovati s pape-
žem za mir, se domneva, da je vse
le predigra k dopuščenju Vatika-
na k haaskemu tribunalu, ki bo
moral najbrž rešiti veliko vpra-
šanj, ki so v zvezi s sedanjo voj-
no. Na drugi strani se pa dvomi,
da bi imel papež željo biti zastop-
pan v Haagu, ker vidi že vnaprej
opozicijo zaveznikov proti take-
mu koraku.

Svarilo rojakom.

Tem potom opozarjamo
rojake po vseh slovenskih
naselbinah, naj se varujejo
BRATOV TROŠT ter imajo
zaprte svoje žepce, da ne bo-
do osleparjeni kot je bilo več
rojakov v New Yorku.

Uredništvo
"GLAS NARODA."

NA PRODAJ

sta dve hiši in dva lota. Proda se
tudi vsaka posebej. Lota merita
50'x138 in 35'x144. V sredini slo-
venske nasebine v Euclid. Na
frontu treh cest. Le 3 minute od
mestne meje. Plačati je samo 400
dolarjev takoj, drugo na lahka
odplačila. Vprašajte pri:
Frank Kracker,
6102 St. Clair Ave., Cleveland, O.
(19-23-8)

SLEPARJI NA DELU.

Zloglasna italijanska kompani-
ja, ki je pred par leti osleparila
Hrvate in Slovence za \$750,000, je
zopet na delu. Po slovenskih na-
selbinah je začela razpošiljati cir-
kularje, v katerih vabi ljudi, da
naj pošljejo 25 ali 50 centov, za
kar bodo dobili razne darove, sli-
ke, molitvenice itd., povrh tega
pa še neki slovenski list.

Rojaki, ne sedite jim na lina-
nice. Še vsakdo, kdor se je pečal
z njimi, je bil osleparjen.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR-
ŽAVAH.

Na želodcu bolni —

Gotovo, da že dolgo iščete olajšbe. Ne dajte se
prevarati. Ne poskušajte. Rabite

**Severa's
Balsam of Life**

(Severov Življenski Balsam) ter bote kmalu opazili njegove krepilne in
tonične kakovosti. Posebno se priporoča pri zdravljenju nepreba-
ve, težke prebave, zapeke, ponavljajoče mrzlice in otrplih jeter.
Okrevanci, stari in slabotni ljudje bodo tudi našli njegovo rabo
zelo koristno. Cena 75 centov.

Čistite, kaj nam je pred krat-
kim pisala ga. Mart. Pugač, iz
Moguch, Wis.: "Zahvaljujem
se vam za Severov Življenski
Balsam. Trpela sem na želod-
cu, ter sem bila zelo slabotna
ter nisem imela nobene slasti.
Porabila sem eno steklenico
Severovega Življenskega Bal-
sama ter so vse to nepravilno
izginile. Prosim objavite moje
pismo v časopisih v korist vseh
tistih, ki enako trpijo."

Kožno zdravje je odvisno večinoma od mila,
katerega rabite. Mi vam priporočamo
**SEVERA'S
Medicated Skin Soap**
(Severovo Zdravilno Milo)
za vsakdanjo rabo za kopeli, toaleto, britev in
izmirvanje las. Cena 25 centov.

Vsi lekarnarji prodajajo Severovo Pripravko. Zahvaljajte Severove. Ako jih ne
morete dobiti v vaši okolici, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

"KRACKERJEV" BRINJEVEC

je najstarejše in od
zdravnikov priznano
kot najboljšo sredstvo
proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 6.50
12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO

tudi štati domači TROPINGEVEC in SLIVOV-

KA kuhana v naši lastni destilaciji.

Nasle cene so sledeče:

</

Avstrija in Italija.

PRIZORI IZ BOJEV OB SOČI. — IZJAVA ITALIJANSKEGA POLKOVNIKA. — ODPISLANSTVO TRŽAŠKIH MEŠČANOV PRI NAMESTNIKU. — PIAZZA GRANDE — TRG CESARJA FRANCA JOZEFA. — TRŽAČANI SO PREPRIČANI, DA ITALIJANSKA ARMADA NE BO ZAVZELA TRSTA. — ODLOMEK IZ PISEM ITALIJANSKEGA MINISTRA.

Težki boji ob Soči.

"Muenchner Neueste Nachrichten" poročajo z Dunaja v privatni brzojavki:

"Boji ob Soči se dajo primerjati samo z onimi dnevi o Veliki noči, ko so Rusi na prelazu Dukla hoteli na vsak način prodreti. Cadorna zasleduje natančno isto taktiko brezobzirnega žrtvovanja človeškega materiala. Vedno naraščajoča viharina poplav svežih čet se izliva sedaj že 5 dni neuprenehoma proti našim postojankam. Vedno priderejo zopet novi, pripravljeni regimenti, katerim se potem večkrat doseči naša kritja. Boji mož ob možu ponoči ob bajnem svitu žarometov so tako strašni, da še ni bilo kaj takega v tej vojni. Kajti Dalmatinci, že v miru smrtno so vražniti Italijanov, hrvaški veliki in planinci se vržejo z nepopisljivo silovitostjo na Italijane, tako da se morajo vrniti ti skoro že pred ciljem. Čeprav se italijanski napadi še nadaljujejo, se da sklepati iz iz sedanjega ugodnega položaja, da bo izid velike bitke uspešen za Avstro-Ogrsko.

Soška fronta.

Zapadna fronta italijanskega bojišča, takomenovana Soška fronta, gre od Idrije proti severu do Bove. Tam se nadaljuje v cesti v Trbiž, ki vodi čez Predel skozi Rabeljske planine. Cestna dolžina Trbiž-Trbiž znaša okoli 90 kilometrov.

Južni, naravno slabši del naše fronte med Tržcem in Gorico, je oni, za katerega se bjejo najljubše boji. Tu vidimo najprvo na zemljevidu med Gorico in Tržcem komensko kraško planoto, ki se deli s cesto v Štivan in Devin v dva dela; prednji del je v zadnjem času tako pogostoma imenovana Doberdobska planota. Državna cesta gre v polokrug od Ronka skozi mnogo imenovane kraje Selce, Vermelj, Redipoglia (Sredi polja, Polazzi, Zagrag, Zdravščina in Rubije, okoli Doberdobske planote, te, katere južni del, severno od Tržca, se imenuje pogostoma v vojnih poročilih navedeni hrib Kosci, dočim se imenuje severni del vrh Sv. Mehela. Relativna razlika v višini med nižino in iz Doberdobskega višinskega znaša skoraj 100 m, dočim skoro na vseh drugih mestih naše italijanske fronte otežkočajo napad mnogo večje višinske razlike. To izpovedi Italijane, da vedno in vedno napadajo v masah na tem mestu. Toliko večja je torej zasluga braniteljev te planote, da so mogli še vedno vreti sovražnika čez rob planote.

Italijanski polkovnik Barone piše o Soški fronti v "Tempsu": "Vsekakor pa je glavno bojišče ob Soči od Kobarida do morja. In ta boj ima skozi in skozi značaj boja za pozicije. Tu ni prilike za presenečenja, ker so porsodi težke ovi re in močna nasprotstva. Zato treba manevr v klasičnem smislu nadomestiti zdelimi napadi, ki vsako oviro posebej odstranijo.

Izpod goriske Podgore.

"Novine" prinašajo izvirni dopis "Izpod goriske Podgore".

V jarku, 19. julija. — Sedim; ribnjak od mene, šrapneli in granate okoli mene. Imam malo zavetje, ki me ščiti. Bolje rečeno: Bog me ščiti, kajti ako pade granata na mesto, kjer sedim, joji! Ali na kateri granati ni napisano moje ime, ta ni zame! Pa tudi si ne želim tega gosta! Deset vojakov je pri meni; menjajo mesto tu, menjajo mesto tam, ali nikdar ne veš, s katere strani pade šrapnel, bolje rečeno: s katere strani sipajo šrapneli. In trenutka, da bi šrapnel ne sipal na nas svojih bombonov. Sodeč po učinku, niso prav nič dobri. Polje trpi. Samo ribice, levo od mene, plavajo mirno po ribnjaku. Kadar pade kakšna krogla med nje, se zaletijo v njo. Mislijo, da jim kdo meče jedi. Kateri se takne kroglo z usti, ali se prevrta. Veslo zamahne z repom in plava dalje. Veselite se! Včeraj so se veselile tudi vaše tovarišice, desno v drugem ribnjaku. Danes jih ni več. Padla je težka granata v vodo in vi več sledu o ribnjaku! Ko se vrne lastnik ribnjaka, bo iskal ribice. Ni jih več. In koliko bo mater. — Ali sipajo, sipajo, kakor oni, ko je zbesnel. Na-

Noč na skalah.

Omrzeli so mi ljudje in skrbi vsakdanjega življenja. Za daljše potovanje ni bilo denarja, a vendar sem zaželel, doživeti nekaj nenavadnega, čudovitega, kar bi zganilo sanjačove prsi, zanetilo notranji ogenj, ki je jel že ugaševati pod pepelom nadležne melanholije. Leto se je nahajalo v svojem zenitu. Prebival sem v pogorski krajini. Bivamo v gorah, a vendar tako slabo poznamo zaupne udarce gorskih žil, zapravljaje zlati čas v ozkih dolinah. Solnce že visoko stopi, ko zapuščamo svoje stanovanje ter odhajamo v pisarno. Lovci in gospodarji sicer stikajo po gorah, toda te so jim samo predmet skrbij; delavnice, v kateri delajo, tako, da ne utegnjejo ogledati si njih prazno obleko, zaglobiti se v njih krasoto.

Nu, torej v prirodo za vso noč! Na večer sem zapustil sobo, knjige, papirje in nedokončano delo ter odšel v gozd. Stopaje navzgor po strmem rebri, sem začutil v duši vetrič svobode. Nekaki kraljevi ponos mi je zavladal v močno kipečih prsih. Bukove veje so me podzvaljevale kot svojega suverena; žarki zapadajočega solncea so se oprijemali oblakov, kakor bi se jim ne ljubilo iti od tod. Pri velikem mravljišču sem obstal. Mravlji polki so dokončevali svoje vsakdanje opravke, večina mravljskega zaroda je bila že skrita znotraj. Tu je vlekla mravlja trikrat tako veliko muho, kakor je bila sama, druga se je borila z borovo iglico, tretja odnašala mravljsko jajčece odprto mravljišče. Mravljičnost teh drobnih stvari služi nam lahko za avtor, toda ljudje se ne ravnamo radi po njih vzgledu. Po delu je izginil ves zarod, ni bilo takšnih, ki bi se bile zamudile neke v kremi pri "zlati majnikovi liliji", ali na plesni zabavi v čisti tulipani, ali na ljubavnem razgovoru z zlato kresnico. Vse mravlje so bile zmerne, redne, mravlje in vsled tega je le redko katera bolehal na melanholiji. A vendar so to le žuželke, katere noga potepta, vetrič pomeče v potok, čijih potrebščine so tako neznatne, dohodki majhni, ki nimajo nikake nadeje na penzijo, whist, ali nekako slavo. A vendar delajo in se trudijo za svoje skupno mravljišče, za celoto, za svojo podzemeljsko, temno imovino.

Bila bi škoda, spuščati se v refleksije! Privedle bi nas nazaj v ono dolino, nad katero je že megla razprostrla svojo sirovo preprogo. Danes hočem doživeti vse slasti, proučiti bukova drevesa sence. Visoka, šibka bukova drevesa stoje v blagoslovljeni tišini. Rad imam bukova drevesa; ona vabijo mojo dušo in moje oko v višino, tjejak v zelenim kronam, ki se mi zde podobne oboki nekeke velike cerkve. Bukovo deblo je belo-sivo, veselo! Zelo je podobno dorskemu stebru; zdi se mi, da je celo žlebove pribasnil nanj večerni mrak, a gosta krona da se spreminja v arhitrav. Skoraj bi si mislil, da je nepoznani veliki umetnik stavbar, ki je v nadarjeni svoji duši ustvaril prekrasen dorsk stebel, zagledal se zvečer v bukov gozd. Tla v njem so čista, gladka kakor mramornast tlak Partenona. Samo ponekde je moči videti velika stebeljaka praproti. Obok v gozdu je jednoten; le semtertje je moči videti skozi njega košček neba. Šum, dreves, odmevajoč z molko radi znatne višave, razneva mojo domišljijo. Prijetni glasovi, oddaljenega petja poljejo v moji duši, tajnostna globel mraka omamlja občutke — rad imam bukov gozd! Kako močan sem postal naenkrat! Z močnim glasom sem zakričal: ljubim te, moj gozd, težnja mojih otročjih sanj! Zamolklo je donel moj glas kakor v nekakem obokanem prostoru.

Prekoračivši skozi bukovje, sem se zaglobil v krilo smrek in jelk. Tu se je začela njih oblast, le semtertje se je pojavil kak hrast, kakor bi bil zablodil na tujo last. Krasota jelke je globoko vrezana v dušo vsakega Slovaka, prebivajočega v pogorski krajini. Pesmi našega naroda opevajo poleg lile tudi jelko. Na skalnatih naših Tatrach rastejo poleg drugih tudi smreke in jelke. Jelka je prava slika zadovoljnega Slovaka. Mična je in mehka ter ima v sebi sok, dasi se njene korenine zarijejo tudi v skalnata tla. Samo v nečem nas prekosi: jelka je namreč pogumna. Poglejte le na ono skalnato piramido, na ono navpično steno, vpenjajočo se nad breznom, iz katere odmeva šum potoka!

Nu, strmi steni je le mala stopnja — a evo, pogumna jelka je skočila na njo ter, zasadiši skromne svoje korenine v špranje, zdato napolnjeni s prstjo, zre pogumno proti nebu v pogorsko, neskončno višavo ter navzdol v globoko brezno! Nad njeno glavo se razprostira neskončno prostranstvo, pod njo pa je tema in grozen truš razburjenih valov. Kako premore vendar ondi vstrajati, pogumna jelka, sama na neusmiljenih skali? Ne bojiš se vetrov in nalivov? Mar ne prijezdi k tebi ujuna na ognjenem konju, ne križa se nad teboj krivuljast blisk? Gotovo, gotovo! Toda ti stojiš skromna in tiha; ni slišati tarnanja v tvojem šumu. Nu, jelka, hočem se ravnati po tvojem vzgledu. Potlačim svoj slovenski značaj; pogumna jelka — moje sree. Plezam kvišku po skalovju; bujni mah čuva moje noge, da se mi ne spodrsne, in ako tudi padem na kolena, bujni mah zagrinja ostre robove skal, da me ne poškodujejo. Ze sem dospel na visoke skale ter se oziram nalik moji sestri jelki v propast. Že je precej dolgo, kar je zašlo solnce. Večerni mrak se spreminja v nočno temo. Nastala je tišina, samo nemirni, divji potok spodaj hrušči. Ne pozna spanja, ne miru; brez prestanka dirja po skalinah, škropi s srebrnimi penami obrežje, njegov šum ne umolkne niti za trenutek.

Ozki srp lune se povsne nad gore. Zvezde se množijo. Zamisljen, ganjen po vtisih, se vsedem pod staro, krivuljasto smreko. Čutim se prostega; kar razpel bi krila ter zletel v zrak. Počasno zabiranje v spanec prirode je prineslo tudi v mojo dušo mir. Ali pa res zaspi priroda? Nikakor; o tem mi pravi netopir, ki mi je zletel na glavo, v mahu pa se lesketajo z modrikastimi svetilnicami kresnice. Čujem težko živčajočo frfo-lanje peruti; velika sova je zapustila svojo skalnato votlino; v temi se mi je zdela praveati orjak. Priroda povsem nikdar ne zaspi. V njej vlada večno gibanje, toda mogoče, da je to samo njen sen! Nikakor, to je tudi življenje, tajno basniško življenje noči. Poesija temne noči mi je prodrla do srea, katero bje tako živo, bojazljivo, nemirno v neposrednem, osamelem dotiku s prirodo. Z duševnimi svojimi očmi vidim orjake postavljene povznapati se nad gozdom; tu se povznapajo k nebu, obsevanemu s svetlobo ozkega srpa lune, tam pa se udirajo v temno dolino ter ginejo med vrhovi smrekovih piramid. Nemara je to so-para in megla, spreminjajočo svojo obliko v slabi mesečni svetlobi. Hrup potoka ni več jednoličen, spreminja se ter sedaj umolkne, pa postane zopet glasnejši. Hvalnico za hvalnico se začne iz globine, odmeva s polnim glasom od gozda do gozda in skalovja. Celo sem k meni lete oni glasovi in oni šum, ki človeka zaziblje v spanec. Presunljiva vonjava pogorskih cvetic omamljuje moje čute. Pred menoj naenkrat zibne gozd, zibne propast, zibne skale. Petje žuga umolkni — že je umolknilo.

Hladni vetrič se dotakne s svojim krilom mojega lica. Vzhodna stran neba kaže že sivo barvo. Nad glavom mi zadoni rahlo gostolenje jutranje tičice s početka bojazljivo, pa zmerom bolj pogumnejše in življe. Trenutek še in od vseh strani se odzove na to rahlo vprašanje odgovor iz drobnih tičjih grl. Okrepčan po snu na duši, sem pozdravil blek jutranje zarje. Poesija teme, bodisi tudi veličastna, se je izgubljala iz mojega srea, in težnja po luči se je oglašala v njem. In svetloba je naraščala polagoma, stopnjama, toda čimdalje bolj. Obrisi jelk so postali čimdalje bolj vidljivi — zvezde so bledele in ugašale, samo velike kraljice nočnega neba so blede, nekatere bolesto žarele. Naenkrat pa se nalik nepričakovanemu bojnemu napadu prikažejo leskeči solnčni žarki, zakrožijo po nebu kakor orli ter pogase nočne luči. Ves kraj je pozdravil zmagovito solnce, katero, zavito v kraljevi škrlat zarje, je sijajem in leskom naznalo slavni svoj prihod. Kakor otožne misli in bojazni, progna na radostni novici, tako so ginile bele megle iz globoke udrtine pod menoj ter odpirale razgled po oživljeni krajini.

Solnce se je prikazalo nad oddaljenimi gorami ter se s početka, dovolj urno povpenjalo nad njimi. Zareča, bleščobna jasnost se je razlivala v dolino ter se lesketala v kronah bukev. Gibanje in življenje je začumelo v prirodi. Veselo je štrelela kvišku jelka nad skalnato propastjo ter stresala roso raz svoje iglice.

Okrepčan po večno svezem, pogorskem vetriču sem zapustil skale. Kje je ostala praznata in nadležna melanholija duše? Nemara tam na mahu, na skalah, ali pa jo

ne svoje korenine v špranje, zdato napolnjeni s prstjo, zre pogumno proti nebu v pogorsko, neskončno višavo ter navzdol v globoko brezno! Nad njeno glavo se razprostira neskončno prostranstvo, pod njo pa je tema in grozen truš razburjenih valov. Kako premore vendar ondi vstrajati, pogumna jelka, sama na neusmiljenih skali? Ne bojiš se vetrov in nalivov? Mar ne prijezdi k tebi ujuna na ognjenem konju, ne križa se nad teboj krivuljast blisk? Gotovo, gotovo! Toda ti stojiš skromna in tiha; ni slišati tarnanja v tvojem šumu. Nu, jelka, hočem se ravnati po tvojem vzgledu. Potlačim svoj slovenski značaj; pogumna jelka — moje sree. Plezam kvišku po skalovju; bujni mah čuva moje noge, da se mi ne spodrsne, in ako tudi padem na kolena, bujni mah zagrinja ostre robove skal, da me ne poškodujejo. Ze sem dospel na visoke skale ter se oziram nalik moji sestri jelki v propast. Že je precej dolgo, kar je zašlo solnce. Večerni mrak se spreminja v nočno temo. Nastala je tišina, samo nemirni, divji potok spodaj hrušči. Ne pozna spanja, ne miru; brez prestanka dirja po skalinah, škropi s srebrnimi penami obrežje, njegov šum ne umolkne niti za trenutek.

Ozki srp lune se povsne nad gore. Zvezde se množijo. Zamisljen, ganjen po vtisih, se vsedem pod staro, krivuljasto smreko. Čutim se prostega; kar razpel bi krila ter zletel v zrak. Počasno zabiranje v spanec prirode je prineslo tudi v mojo dušo mir. Ali pa res zaspi priroda? Nikakor; o tem mi pravi netopir, ki mi je zletel na glavo, v mahu pa se lesketajo z modrikastimi svetilnicami kresnice. Čujem težko živčajočo frfo-lanje peruti; velika sova je zapustila svojo skalnato votlino; v temi se mi je zdela praveati orjak. Priroda povsem nikdar ne zaspi. V njej vlada večno gibanje, toda mogoče, da je to samo njen sen! Nikakor, to je tudi življenje, tajno basniško življenje noči. Poesija temne noči mi je prodrla do srea, katero bje tako živo, bojazljivo, nemirno v neposrednem, osamelem dotiku s prirodo. Z duševnimi svojimi očmi vidim orjake postavljene povznapati se nad gozdom; tu se povznapajo k nebu, obsevanemu s svetlobo ozkega srpa lune, tam pa se udirajo v temno dolino ter ginejo med vrhovi smrekovih piramid. Nemara je to so-para in megla, spreminjajočo svojo obliko v slabi mesečni svetlobi. Hrup potoka ni več jednoličen, spreminja se ter sedaj umolkne, pa postane zopet glasnejši. Hvalnico za hvalnico se začne iz globine, odmeva s polnim glasom od gozda do gozda in skalovja. Celo sem k meni lete oni glasovi in oni šum, ki človeka zaziblje v spanec. Presunljiva vonjava pogorskih cvetic omamljuje moje čute. Pred menoj naenkrat zibne gozd, zibne propast, zibne skale. Petje žuga umolkni — že je umolknilo.

Hladni vetrič se dotakne s svojim krilom mojega lica. Vzhodna stran neba kaže že sivo barvo. Nad glavom mi zadoni rahlo gostolenje jutranje tičice s početka bojazljivo, pa zmerom bolj pogumnejše in življe. Trenutek še in od vseh strani se odzove na to rahlo vprašanje odgovor iz drobnih tičjih grl. Okrepčan po snu na duši, sem pozdravil blek jutranje zarje. Poesija teme, bodisi tudi veličastna, se je izgubljala iz mojega srea, in težnja po luči se je oglašala v njem. In svetloba je naraščala polagoma, stopnjama, toda čimdalje bolj. Obrisi jelk so postali čimdalje bolj vidljivi — zvezde so bledele in ugašale, samo velike kraljice nočnega neba so blede, nekatere bolesto žarele. Naenkrat pa se nalik nepričakovanemu bojnemu napadu prikažejo leskeči solnčni žarki, zakrožijo po nebu kakor orli ter pogase nočne luči. Ves kraj je pozdravil zmagovito solnce, katero, zavito v kraljevi škrlat zarje, je sijajem in leskom naznalo slavni svoj prihod. Kakor otožne misli in bojazni, progna na radostni novici, tako so ginile bele megle iz globoke udrtine pod menoj ter odpirale razgled po oživljeni krajini.

Solnce se je prikazalo nad oddaljenimi gorami ter se s početka, dovolj urno povpenjalo nad njimi. Zareča, bleščobna jasnost se je razlivala v dolino ter se lesketala v kronah bukev. Gibanje in življenje je začumelo v prirodi. Veselo je štrelela kvišku jelka nad skalnato propastjo ter stresala roso raz svoje iglice.

Okrepčan po večno svezem, pogorskem vetriču sem zapustil skale. Kje je ostala praznata in nadležna melanholija duše? Nemara tam na mahu, na skalah, ali pa jo

ne svoje korenine v špranje, zdato napolnjeni s prstjo, zre pogumno proti nebu v pogorsko, neskončno višavo ter navzdol v globoko brezno! Nad njeno glavo se razprostira neskončno prostranstvo, pod njo pa je tema in grozen truš razburjenih valov. Kako premore vendar ondi vstrajati, pogumna jelka, sama na neusmiljenih skali? Ne bojiš se vetrov in nalivov? Mar ne prijezdi k tebi ujuna na ognjenem konju, ne križa se nad teboj krivuljast blisk? Gotovo, gotovo! Toda ti stojiš skromna in tiha; ni slišati tarnanja v tvojem šumu. Nu, jelka, hočem se ravnati po tvojem vzgledu. Potlačim svoj slovenski značaj; pogumna jelka — moje sree. Plezam kvišku po skalovju; bujni mah čuva moje noge, da se mi ne spodrsne, in ako tudi padem na kolena, bujni mah zagrinja ostre robove skal, da me ne poškodujejo. Ze sem dospel na visoke skale ter se oziram nalik moji sestri jelki v propast. Že je precej dolgo, kar je zašlo solnce. Večerni mrak se spreminja v nočno temo. Nastala je tišina, samo nemirni, divji potok spodaj hrušči. Ne pozna spanja, ne miru; brez prestanka dirja po skalinah, škropi s srebrnimi penami obrežje, njegov šum ne umolkne niti za trenutek.

Ozki srp lune se povsne nad gore. Zvezde se množijo. Zamisljen, ganjen po vtisih, se vsedem pod staro, krivuljasto smreko. Čutim se prostega; kar razpel bi krila ter zletel v zrak. Počasno zabiranje v spanec prirode je prineslo tudi v mojo dušo mir. Ali pa res zaspi priroda? Nikakor; o tem mi pravi netopir, ki mi je zletel na glavo, v mahu pa se lesketajo z modrikastimi svetilnicami kresnice. Čujem težko živčajočo frfo-lanje peruti; velika sova je zapustila svojo skalnato votlino; v temi se mi je zdela praveati orjak. Priroda povsem nikdar ne zaspi. V njej vlada večno gibanje, toda mogoče, da je to samo njen sen! Nikakor, to je tudi življenje, tajno basniško življenje noči. Poesija temne noči mi je prodrla do srea, katero bje tako živo, bojazljivo, nemirno v neposrednem, osamelem dotiku s prirodo. Z duševnimi svojimi očmi vidim orjake postavljene povznapati se nad gozdom; tu se povznapajo k nebu, obsevanemu s svetlobo ozkega srpa lune, tam pa se udirajo v temno dolino ter ginejo med vrhovi smrekovih piramid. Nemara je to so-para in megla, spreminjajočo svojo obliko v slabi mesečni svetlobi. Hrup potoka ni več jednoličen, spreminja se ter sedaj umolkne, pa postane zopet glasnejši. Hvalnico za hvalnico se začne iz globine, odmeva s polnim glasom od gozda do gozda in skalovja. Celo sem k meni lete oni glasovi in oni šum, ki človeka zaziblje v spanec. Presunljiva vonjava pogorskih cvetic omamljuje moje čute. Pred menoj naenkrat zibne gozd, zibne propast, zibne skale. Petje žuga umolkni — že je umolknilo.

Hladni vetrič se dotakne s svojim krilom mojega lica. Vzhodna stran neba kaže že sivo barvo. Nad glavom mi zadoni rahlo gostolenje jutranje tičice s početka bojazljivo, pa zmerom bolj pogumnejše in življe. Trenutek še in od vseh strani se odzove na to rahlo vprašanje odgovor iz drobnih tičjih grl. Okrepčan po snu na duši, sem pozdravil blek jutranje zarje. Poesija teme, bodisi tudi veličastna, se je izgubljala iz mojega srea, in težnja po luči se je oglašala v njem. In svetloba je naraščala polagoma, stopnjama, toda čimdalje bolj. Obrisi jelk so postali čimdalje bolj vidljivi — zvezde so bledele in ugašale, samo velike kraljice nočnega neba so blede, nekatere bolesto žarele. Naenkrat pa se nalik nepričakovanemu bojnemu napadu prikažejo leskeči solnčni žarki, zakrožijo po nebu kakor orli ter pogase nočne luči. Ves kraj je pozdravil zmagovito solnce, katero, zavito v kraljevi škrlat zarje, je sijajem in leskom naznalo slavni svoj prihod. Kakor otožne misli in bojazni, progna na radostni novici, tako so ginile bele megle iz globoke udrtine pod menoj ter odpirale razgled po oživljeni krajini.

Solnce se je prikazalo nad oddaljenimi gorami ter se s početka, dovolj urno povpenjalo nad njimi. Zareča, bleščobna jasnost se je razlivala v dolino ter se lesketala v kronah bukev. Gibanje in življenje je začumelo v prirodi. Veselo je štrelela kvišku jelka nad skalnato propastjo ter stresala roso raz svoje iglice.

Okrepčan po večno svezem, pogorskem vetriču sem zapustil skale. Kje je ostala praznata in nadležna melanholija duše? Nemara tam na mahu, na skalah, ali pa jo

ne svoje korenine v špranje, zdato napolnjeni s prstjo, zre pogumno proti nebu v pogorsko, neskončno višavo ter navzdol v globoko brezno! Nad njeno glavo se razprostira neskončno prostranstvo, pod njo pa je tema in grozen truš razburjenih valov. Kako premore vendar ondi vstrajati, pogumna jelka, sama na neusmiljenih skali? Ne bojiš se vetrov in nalivov? Mar ne prijezdi k tebi ujuna na ognjenem konju, ne križa se nad teboj krivuljast blisk? Gotovo, gotovo! Toda ti stojiš skromna in tiha; ni slišati tarnanja v tvojem šumu. Nu, jelka, hočem se ravnati po tvojem vzgledu. Potlačim svoj slovenski značaj; pogumna jelka — moje sree. Plezam kvišku po skalovju; bujni mah čuva moje noge, da se mi ne spodrsne, in ako tudi padem na kolena, bujni mah zagrinja ostre robove skal, da me ne poškodujejo. Ze sem dospel na visoke skale ter se oziram nalik moji sestri jelki v propast. Že je precej dolgo, kar je zašlo solnce. Večerni mrak se spreminja v nočno temo. Nastala je tišina, samo nemirni, divji potok spodaj hrušči. Ne pozna spanja, ne miru; brez prestanka dirja po skalinah, škropi s srebrnimi penami obrežje, njegov šum ne umolkne niti za trenutek.

Ozki srp lune se povsne nad gore. Zvezde se množijo. Zamisljen, ganjen po vtisih, se vsedem pod staro, krivuljasto smreko. Čutim se prostega; kar razpel bi krila ter zletel v zrak. Počasno zabiranje v spanec prirode je prineslo tudi v mojo dušo mir. Ali pa res zaspi priroda? Nikakor; o tem mi pravi netopir, ki mi je zletel na glavo, v mahu pa se lesketajo z modrikastimi svetilnicami kresnice. Čujem težko živčajočo frfo-lanje peruti; velika sova je zapustila svojo skalnato votlino; v temi se mi je zdela praveati orjak. Priroda povsem nikdar ne zaspi. V njej vlada večno gibanje, toda mogoče, da je to samo njen sen! Nikakor, to je tudi življenje, tajno basniško življenje noči. Poesija temne noči mi je prodrla do srea, katero bje tako živo, bojazljivo, nemirno v neposrednem, osamelem dotiku s prirodo. Z duševnimi svojimi očmi vidim orjake postavljene povznapati se nad gozdom; tu se povznapajo k nebu, obsevanemu s svetlobo ozkega srpa lune, tam pa se udirajo v temno dolino ter ginejo med vrhovi smrekovih piramid. Nemara je to so-para in megla, spreminjajočo svojo obliko v slabi mesečni svetlobi. Hrup potoka ni več jednoličen, spreminja se ter sedaj umolkne, pa postane zopet glasnejši. Hvalnico za hvalnico se začne iz globine, odmeva s polnim glasom od gozda do gozda in skalovja. Celo sem k meni lete oni glasovi in oni šum, ki človeka zaziblje v spanec. Presunljiva vonjava pogorskih cvetic omamljuje moje čute. Pred menoj naenkrat zibne gozd, zibne propast, zibne skale. Petje žuga umolkni — že je umolknilo.

Hladni vetrič se dotakne s svojim krilom mojega lica. Vzhodna stran neba kaže že sivo barvo. Nad glavom mi zadoni rahlo gostolenje jutranje tičice s početka bojazljivo, pa zmerom bolj pogumnejše in življe. Trenutek še in od vseh strani se odzove na to rahlo vprašanje odgovor iz drobnih tičjih grl. Okrepčan po snu na duši, sem pozdravil blek jutranje zarje. Poesija teme, bodisi tudi veličastna, se je izgubljala iz mojega srea, in težnja po luči se je oglašala v njem. In svetloba je naraščala polagoma, stopnjama, toda čimdalje bolj. Obrisi jelk so postali čimdalje bolj vidljivi — zvezde so bledele in ugašale, samo velike kraljice nočnega neba so blede, nekatere bolesto žarele. Naenkrat pa se nalik nepričakovanemu bojnemu napadu prikažejo leskeči solnčni žarki, zakrožijo po nebu kakor orli ter pogase nočne luči. Ves kraj je pozdravil zmagovito solnce, katero, zavito v kraljevi škrlat zarje, je sijajem in leskom naznalo slavni svoj prihod. Kakor otožne misli in bojazni, progna na radostni novici, tako so ginile bele megle iz globoke udrtine pod menoj ter odpirale razgled po oživljeni krajini.

Solnce se je prikazalo nad oddaljenimi gorami ter se s početka, dovolj urno povpenjalo nad njimi. Zareča, bleščobna jasnost se je razlivala v dolino ter se lesketala v kronah bukev. Gibanje in življenje je začumelo v prirodi. Veselo je štrelela kvišku jelka nad skalnato propastjo ter stresala roso raz svoje iglice.

Okrepčan po večno svezem, pogorskem vetriču sem zapustil skale. Kje je ostala praznata in nadležna melanholija duše? Nemara tam na mahu, na skalah, ali pa jo

ne svoje korenine v špranje, zdato napolnjeni s prstjo, zre pogumno proti nebu v pogorsko, neskončno višavo ter navzdol v globoko brezno! Nad njeno glavo se razprostira neskončno prostranstvo, pod njo pa je tema in grozen truš razburjenih valov. Kako premore vendar ondi vstrajati, pogumna jelka, sama na neusmiljenih skali? Ne bojiš se vetrov in nalivov? Mar ne prijezdi k tebi ujuna na ognjenem konju, ne križa se nad teboj krivuljast blisk? Gotovo, gotovo! Toda ti stojiš skromna in tiha; ni slišati tarnanja v tvojem šumu. Nu, jelka, hočem se ravnati po tvojem vzgledu. Potlačim svoj slovenski značaj; pogumna jelka — moje sree. Plezam kvišku po skalovju; bujni mah čuva moje noge, da se mi ne spodrsne, in ako tudi padem na kolena, bujni mah zagrinja ostre robove skal, da me ne poškodujejo. Ze sem dospel na visoke skale ter se oziram nalik moji sestri jelki v propast. Že je precej dolgo, kar je zašlo solnce. Večerni mrak se spreminja v nočno temo. Nastala je tišina, samo nemirni, divji potok spodaj hrušči. Ne pozna spanja, ne miru; brez prestanka dirja po skalinah, škropi s srebrnimi penami obrežje, njegov šum ne umolkne niti za trenutek.

Ozki srp lune se povsne nad gore. Zvezde se množijo. Zamisljen, ganjen po vtisih, se vsedem pod staro, krivuljasto smreko. Čutim se prostega; kar razpel bi krila ter zletel v zrak. Počasno zabiranje v spanec prirode je prineslo tudi v mojo dušo mir. Ali pa res zaspi priroda? Nikakor; o tem mi pravi netopir, ki mi je zletel na glavo, v mahu pa se lesketajo z modrikastimi svetilnicami kresnice. Čujem težko živčajočo frfo-lanje peruti; velika sova je zapustila svojo skalnato votlino; v temi se mi je zdela praveati orjak. Priroda povsem nikdar ne zaspi. V njej vlada večno gibanje, toda mogoče, da je to samo njen sen! Nikakor, to je tudi življenje, tajno basniško življenje noči. Poesija temne noči mi je prodrla do srea, katero bje tako živo, bojazljivo, nemirno v neposrednem, osamelem dotiku s prirodo. Z duševnimi svojimi očmi vidim orjake postavljene povznapati se nad gozdom; tu se povznapajo k nebu, obsevanemu s svetlobo ozkega srpa lune, tam pa se udirajo v temno dolino ter ginejo med vrhovi smrekovih piramid. Nemara je to so-para in megla, spreminjajočo svojo obliko v slabi mesečni svetlobi. Hrup potoka ni več jednoličen, spreminja se ter sedaj umolkne, pa postane zopet glasnejši. Hvalnico za hvalnico se začne iz globine, odmeva s polnim glasom od gozda do gozda in skalovja. Celo sem k meni lete oni glasovi in oni šum, ki človeka zaziblje v spanec. Presunljiva vonjava pogorskih cvetic omamljuje moje čute. Pred menoj naenkrat zibne gozd, zibne propast, zibne skale. Petje žuga umolkni — že je umolknilo.

Hladni vetrič se dotakne s svojim krilom mojega lica. Vzhodna stran neba kaže že sivo barvo. Nad glavom mi zadoni rahlo gostolenje jutranje tičice s početka bojazljivo, pa zmerom bolj pogumnejše in življe. Trenutek še in od vseh strani se odzove na to rahlo vprašanje odgovor iz drobnih tičjih grl. Okrepčan po snu na duši, sem pozdravil blek jutranje zarje. Poesija teme, bodisi tudi veličastna, se je izgubljala iz mojega srea, in težnja po luči se je oglašala v njem. In svetloba je naraščala polagoma, stopnjama, toda čimdalje bolj. Obrisi jelk so postali čimdalje bolj vidljivi — zvezde so bledele in ugašale, samo velike kraljice nočnega neba so blede, nekatere bolesto žarele. Naenkrat pa se nalik nepričakovanemu bojnemu napadu prikažejo leskeči solnčni žarki, zakrožijo po nebu kakor orli ter pogase nočne luči. Ves kraj je pozdravil zmagovito solnce, katero, zavito v kraljevi škrlat zarje, je sijajem in leskom naznalo slavni svoj prihod. Kakor otožne misli in bojazni, progna na radostni novici, tako so ginile bele megle iz globoke udrtine pod menoj ter odpirale razgled po oživljeni krajini.

Solnce se je prikazalo nad oddaljenimi gorami ter se s početka, dovolj urno povpenjalo nad njimi. Zareča, bleščobna jasnost se je razlivala v dolino ter se lesketala v kronah bukev. Gibanje in življenje je začumelo v prirodi. Veselo je štrelela kvišku jelka nad skalnato propastjo ter stresala roso raz svoje iglice.

Okrepčan po večno svezem, pogorskem vetriču sem zapustil skale. Kje je ostala praznata in nadležna melanholija duše? Nemara tam na mahu, na skalah, ali pa jo

ne svoje korenine v špranje, zdato napolnjeni s prstjo, zre pogumno proti nebu v pogorsko, neskončno višavo ter navzdol v globoko brezno! Nad njeno glavo se razprostira neskončno prostranstvo, pod njo pa je tema in grozen truš razburjenih valov. Kako premore vendar ondi vstrajati, pogumna jelka, sama na neusmiljenih skali? Ne bojiš se vetrov in nalivov? Mar ne prijezdi k tebi ujuna na ognjenem konju, ne križa se nad teboj krivuljast blisk? Gotovo, gotovo! Toda ti stojiš skromna in tiha; ni slišati tarnanja v tvojem šumu. Nu, jelka, hočem se ravnati po tvojem vzgledu. Potlačim svoj slovenski značaj; pogumna jelka — moje sree. Plezam kvišku po skalovju; bujni mah čuva moje noge, da se mi ne spodrsne, in ako tudi padem na kolena, bujni mah zagrinja ostre robove skal, da me ne poškodujejo. Ze sem dospel na visoke skale ter se oziram nalik moji sestri jelki v propast. Že je precej dolgo, kar je zašlo solnce. Večerni mrak se spreminja v nočno temo. Nastala je tišina, samo nemirni, divji potok spodaj hrušči. Ne pozna spanja, ne miru; brez prestanka dirja po skalinah, škropi s srebrnimi penami obrežje, njegov šum ne umolkne niti za trenutek.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salda, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tombe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNAVJE!

Vse proteste, inicijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Hrvatariji.

Zofka Kveder.

(Nadaljevanje.)

V.

Vaški fantje so imeli fantovščino. Poroke so za zdaj že minile, — ob konju in ob velikem poljskem delu se nihče ne ženi. Precej odkupnine za vaška dekleta se je nabralo, tudi nekaj mladencev je želelo stopiti med fante. S sedemnajstimi leti so jih sprejemali. Vsak je moral plačati takso pet goldinarjev. Letos je bilo dobro leto za fante, v skupni blaginji so imeli petdeset goldinarjev samo od ženit, potem je prišla še petorica mladencev, to je dalo vsega skupaj petinsedemdeset goldinarjev. — Vodja fantov, Miško, je zato v vaški krčmi naročil posebno dobro gostijo. Dvoje jagujet je treba speči, cvrtja dovelj za vse, — klobas in suhega mesa, vina in piva je pripraviti. Žganje mora plačati vsak sam, — pri fantovščinah se ne žganjari. Zunaj v šupi so jim postavili mize, plesali bodo v hiši. Godec so plačali posebej, ne iz fantovske blaginje.

Takoj po večernici se je začela gostija. Mladenci so morali prvi piti na zdravje vseh vaških fantov. Miško jim je napravil govor. Na vaško čast naj gledajo, nikogar naj se ne boje, kjerkoli so. Bežati pred tujimi fanti je sramota. Potem so si zatakili krivice za klobuk in ceremonija je bila knočana.

Godec so godli, okoli dolgih miz so jedli in pili. Pecivo, kolači, cvrtje, svinjina, pečenka, salata, vse je stalo v velikih posodah okrog. V pisanih, kmečkih vazah so dišali nageljni, rožmarin in roženkrant; vmes so tičale široke rože, srčki, goreča ljubezen in žolte astre. Tudi fantje so imeli na prsih šopke od rdečih beloginij, fuhsij in nageljnov. Vsi po-boji in trami so bili oviti s smrekovim zelenjem. Kegljisce je bilo danes tudi samo fantom odprto.

Hitro je ginila pečenka z mize, dva fanta sta točila pivo iz soda, ki so ga sami nastavili v kotu. Vsi so bili veseli, že v začetku se peli in ukali. Kolače in cvrtje so hranili za pozneje, ko pri-

nih lasih rde nageljni, zeleni rožmarin. Izza polnih, krvavordečih ust se belijo zobje, čisti in zdravi, kakor biseri.

In fantje zaukajo: — Juh! juh! — in še pred hišo in v šupi: — Juh! juh!

Po vaši zavzeti ukanje, po vsi dolini se razbeži, po vseh bregovih odmeva, veselo prazniško. In v ladičici, ki so danes privrkat fantje, privrkat na plesišču, napija vsakemu, ponujajo viržinke okrog, delajo se strašno korajžne in ne vedo kaj bi od veselja in ponosa. Dekleta se vse razgreta naslanjajo ob stene, hihitajo in se sramežljivo dotikajo z ušnicami vina, ki jim ga ponujajo fantje; slastno odkrhavajo z zobmi cvrtje in kolače, a vendar počasi, za kaj ne spodobi se jesti, kakor na dnini.

In zopet zaigrajo godec, zopet se zazibljejo plesalci. Vedno hitreje igra godba, vedno hitreje se vrte. Godec igrajo neprenehoma. Kakor hitro se malo ustavijo, že pribeže fantje: — Igrajte! Igrajte! — Desetice padajo pred nje na tla, okrog njih stoji pijača, za klobuki in v žepih imajo vse polno smok. Ne smejo omagati, ne smejo si odpotoiti.

V šupi in hiši vse vre. Eni prihajajo, drugi odhajajo. Dekleta so vse potna, vroča, šopki na prsih in v lasih venejo, ali rožmarin in rezeda in belagonije diše še opojneje in omamneje. — Beli predpasniki so pomekani, politi z vinom; dekleta imajo zadaj na svetlih bluzah madeže od potnih rok plesalcev. Vse je razžarjeno. Mize niso več tako v lepem redu, pijača je razlita in kaplja na tla, vaze s šopki so prevrnjene, jedi so onesnažene s pepelom smok.

Solnce zahaja. Po zelenih gozdih so se razsule zlate lise, vrhovi gore v rdečem žaru, po obledelem nebu so razgrnjeni rožasti vali. Cerkvica vrh hriba se blešči, kakor sneg, iz dolin se raztegajo že črne sence. In po vseh poljih je mir in samota. Opojno dehti seno po lažih, vse steze in vasa pota v polju so prazna; nihče se ne vrača od dela; — danes je Gospodov dan. Praznično in svečano tone nedelja v zapad. — Mrak razpenja svojo mehko, sanjavo lepoto od brega do brega. Na bledem nebu zatrepeta večernica. Pobožna, tiha krasota je v naravi.

Ali tam od brega iz krčme se odtrga hripava, kričeca pesem v večerni mir. Par fantov z rdečimi, topimi očmi sloni ob mizi. Na vse grlo kriče, mahajo z rokami, bijejo s pestjo ob mizo, vriskajo, ubito in hripavo. Pijani so že, dekleta se branijo plesat z njimi. — Kaj punce, — kaj Anton?! Mi smo prijatelji, kaj? Nerodno se objemajo, stiskajo roke. Eden je zgubil manšeto, — drugemu je kravata zlezla izza telovnika.

— Koga se pa bojimo, kaj?! Pa naj pride, če ima korajžo! Daj, natoči vina! Na dušek se izlije pljača v gro, kozarec trešči ob tla. — Saj plačamo! Kaj, oštri! — Vse plačamo! Kaj pa je nam zato?! —

Težko se naslanjajona mizo, nekdo sune s komolecem krožnik s politimi kolači na tla. — No, no! Kolači, na, kolači! — opotekajo pobirajo pecivo.

V krčmi igrajo godec. Velika petrolejeva svetilka visi pod stropom, vedno bolj divje se vrte plesalci, vedno bolj tolčejo s petami ob tla. Hripavi vriski se mešajo med godbo in smeh. Boljša dekleta odhajajo druga za drugo domov. Tudi Janževa Jerčka neče več nazaj v hišo plesat.

— Pusti me domov, Miha, — prosi Suhadolova. — Saj vidiš, da je že mrak in jaz nečem, da bi me imele babe v zobeh. — Samo še enkrat pojdi. Samo še polko. Saj nisem pijan, — se hvali Miha. Pa res ni skoraj nič pil, tako je bil vedno okrog svojega dekleta.

Ali ona sili domov in Miha jo končno pusti. Uveli šopek rezede in nageljnov ji še ukrade iz nedrji, par korakov jo spremi po cesti in zauka ji v slovo. — Po druga dekleta prihajajo dečki in deklice. — Domov pojdi! Takoj, so dejali mati; — In dekleta si naravnavaajo rute in hite domov. Od nekaterih so bratje ali očetje v gostilni. — Da se mi takoj izgubiš domov! — ukazuje oče strogo svoji hčeri, ki bi rada še malo zaplesala; brat porine sestro oblastno preko praga: — Domov se poberi! No, pojdeš! — in grozeče dvigne pest. Tako dekleta niti pri fantih niso na glasu, ki pozno v noč pometajo plesišča.

Samo par jih je še ostalo, kljub grozeči pridigi doma. Vse rdeče so v obraz in zmučene od plesa. Fantje, ki so že vsi malo vinjeni, postanejo drznejši, ščipajo jih v lica, skušajo jih objemati, vedno jih silijo s pijačo.

Tudi Lovretova Lena je med njimi. S Streharjevimi Tinetom sta se danes zopet nekako sprijaznila. Vedno pleseta skupaj, — vedno se razgovarjata. Tine je čeden fant in Lena res ne ve koga ima rajši: njega ali onega lepega Janeza iz Dolgevasi. Oči se ji bliskajo, malo vina je pila in od plesa je vsa užgana in vroča. Zdjaj se prav nič ne brani, ko jo Tine objame okrog vratu.

— Ali me imaš še kaj rada, Lena? Ah, ali sem bil hud na te! Hudo mi je bilo in jezen sem bil. Tisto "sramoto" sem ti jaz naredil, veš.

— Ti? Potem me pa kar pusti! — reče Lena srdito in ga z vso močjo odriva proč. — Ali on je močnejši.

— Saj nisi huda, kaj? Vidiš, hudo mi je bilo. Saj me imaš še rada, kaj ljubica? Vidiš, moje dekletke bodi! Kaj, srček? — Pritisnil jo je nase in jo poljubil.

Ni semu mogla braniti in potem tudi prav lepo se ji je zdelo tako.

— Domov moram! — se je spomnila. — Oče so mi že prej dejali, da naj grem.

— Kaj boš hodila domov. Zdjaj bova še parkrat plesala. Saj si moja, kaj?

Zasmejala se je na glas. — Pa če nisem? — Moraš biti! Veš, če tistega Janeza kje dobim!... Ubijem ga, če te še enkrat pogleda. Moja si, srček, kaj? — In zapel je na ves glas: — Ti si moja, jaz sem tvoj! Juh!

Objel jo je okrog pasu in še enkrat sta šla plesat.

Od vrha po cesti se je začulo petje.

Fantje so dvignili glave. — Kdo so pa ti? — Iz Dolge vasi so, — je zakričal nekdo izpod šupe, kjer so gorele po mizah lojve sveče v okroglih cilindrih.

Skoro jim je bilo žal, zakaj s fanti iz Dolge vasi so prijateljevali že dolgo let in ni bilo verjetno, da so prišli na korajžo. Za par minut je stalo kakih dvajset dolgovških fantov pod šupo.

— Fantovščino smo prišli pogledat, — je rekel nekdo. — Samo pozno ste prišli, pojedli smo že vse, samo pijače imamo še. — Pijte! — se je odzval Miško gostoljubno.

Nismo prišli zastopj pit! Pa vendar na zdravje in srečo! — je napil lepi Janez, ki je bil nekaki vodja došle dvanajstostorice. — Hej, oštri! Pet doplakov! In iz kota! — je ukazal bahato. — Vaša pijača ni kdove kaj.

To ni izgledalo dosti po prijatelstvu in Miško je pobledel. — A tako! No, mi se ne damo! — Prijel je "štefan", ki je bil še polna cenejšega vina, in izlil vino na zemljo. — Tudi nam najboljšega! Tistega, ki ga imate za gospodo! Na moj račun!

Fantje so posli okrog po klopih in razvnel se je navidezno prijazen razgovor.

— Pa ste se postavili, — je hvalil lepi Janez. — Vse je v smrečju, glej. No, to se zastopj dobi, kaj? — Dobi ali ne dobi, nam je tako všeč, — je bil odgovor.

— No saj je čedno. Samo muzika je nekam nadušljiva. Mi smo imeli lani pet godev in tudi letos jih bomo. Denarja dosti! Naša dekleta so nekaj vredna in z njimi radi plačajo par goldinarjev odkupnine več, kakor drugod. — Vaša so šla letos nekam pod ceno, kaj? Malo ste dobili.

— Dosti ali malo. Dekleta iz naše vasi so vendar še taka, da vi za njimi lazite, že doma nimate kaj prida, — je zasekal Miško.

— Za noreca jim imamo vaše, zato so dobre. — Miško je že planil pokonec, tudi drugi so dvigali pesti. V tem hipu je pridrlo še drugih fantov od plesa.

— Kaj pa je? — Nič, — je dejal lepi Janez in stopil pred Lovretovega dekleta. — Kaj, Lenčka, kaj mi nisi dala o sejmju dva medena srčka in pušleje si mi dala, ko sem bil pomlad v svatih. Kaj nisem tvoj ljubi, kaj? Malo te imam za noreca, moja si pa vendar, kaj? — Prijel jo je z roko pod brado in se zasmejal.

Dekle se je preplašeno umikalo, Tine pa, ki je stal za njo je dvignil pest in udaril lepega Janeza po roki.

V hipu je bil tepež. Dekleta so jokala, oštri je tekel v hišo, kjer je sedelo nekaj mož. Močnejši so pritekli ven in spravili nekaj fantov narazen.

— Kaj ste nori! Mir! Mir, pravim! Zunaj se tepite na vasi, če vas je volja. Tu dajte mir! — je zaklinjal oštri.

Res so se umirili za hip. V tem je Lovretov zagledal hčer: — Kaj pa ti tukaj iščeš?

— Zaradi nje so se, — je reklo neko dekle. — Jaz ti bom že pokazal. — se je raztogotil stari in priložil Leni od vsake strani zausnico, da se ji je takoj kri vili iz nosa. — Domov! Vse domov! — Kakor bi mignil so izginile vse dekleta v noč.

Sovražno so se merili fantje. Tineta sta držala dva moža, Janeza je oštri podil ven: — Kaj si prišel delat zdražbo, kaj?! Tak mir je bil, pa pridejo!

Med tem se je Tine iztrgal močjem iz rok. Rokav od srace so mu odtrgali in ovrtnik od telovnika si je raztrgal, ko je planil proč. Kakor bi trenil je postal neposiljiv metež. Domači fantje so se sprijeli z dolgovškimi, vse je kelo in razsajalo. Miza z vinom se je z velikim ropotom prevrnila na tla. Razbite črepinje kozarcev in steklenice so se trle po nogami. Nekateri so dvigali klopi, dva sta odlomila mizi noge in jih vthtela v zraku. Eden je stal z golimi prsi med njimi in držal doplak v roki, — nekdo mu je iztrgal telovnik in sraceo. Par jih je bilo že krvavih.

Takrat je nekdo zamahnil po svečah, da so se prevrnile in ugasnile. Črna tema je nastala pod šupo. Preklinjanje se je čulo, udarci, metež. Nekateri so zbežali na cesto in takoj so jo poodili drugi za njimi. Bežali so v vas in na polje, preko ograj so skakali v vrtove in ograde, kolose so pulili iz plotov, kamenje pobirali iz ceste.

Samo zvezde so svetile, v temi ni bilo nikogar spoznati. Tu sta se dva valjala na tleh, tam je eden zalutal kamen nazaj in izginil med drevjem v vrtu, tretji je bežal pred drugimi, ki so ga s kolci in krepelji podili. Po vsi vasi so se razpršili, za vsakim ogled je bil tepež, nekateri so se poskrili pod kozolec in šupe, drugi so še begali okrog in iskali — skrivališča.

Lepi Janez je bil nakrat sam. Naravnost skozi vasi je bežal, za njim je padalo kamenje. Bil je že daleč pred njimi, ko je nakrat zaslišal tek tudi spredaj proti sebi. Hitro je zavil v stran k hišam. Pred Lovretovo hišo je bil dobro so ga poznali tam. Planil je k vratom, ali bila so zaprta. V hiši je bila še luč. Vspel se je na okno in trkal. Šipa je zažvenketala pod njegovimi prsti razbita v hišo.

— Odprite, odprite! Podijmo me! Odprite! Brž! Ubili me bojo, če me dobe!

— Nihče ne bo odpiral! — se je zavzela Lovretovka. — Taka sodrga! Okno je razbil!

— Odprite, no! So že tukaj! — Samo zunaj naredite, kar imate! Odpirala pa ne bom! — je rekla stara in upihnila luč. Lena ni sploh ničesar slišala. Slopla je na mizi in jokala na ves glas. Njen beli predpasnik je bil ves krvav.

Lepi Janez se je spustil zunaj na tla. Skriti se ni mogel več. — Naslonil se je s hrbtom k skladovnici drv in prijel oklesček v roke. Nekdo je skočil pred njega. —

— Ali te imam! Čakaj! Bil je Tine, ali predno ga je pograbil, je Janez zamahnil preko njegove glave. Omamilo ga je, da se je opotekl. Tedaj ga je Janez podrli na tla in ga obdelaval s pestmi.

— Pomagajte! Pomagajte! Neki fant je pritekkel s kolom. — Čakaj, Tine, ga že bomo! — in udaril je Janezu po plečih, da je bobnelo.

Tine se je izvil kvišku in zdaj sta šla oba nad Janeza. Z oklesčkom in kolom sta mu jih dala par preko glave, da je pal.

— Nikar! Ubila me bosta! — je še zakričal v paden. — Čakaj, to boš pomnil! — mu je obljuboval Tine.

— Samo daj! Samo daj, zgagi! — je prigovarjal Suhadolov. Miha in skočil nanj.

Par vzdihov se je čulo in lepi Janez se ni več ganil. — Potuhnil se je, — je dejal Miha.

— Ga bomo že ožvili, — se je smejal Tine in udrihal ležečemu po prsih. — Kaj, bratec, tega si nisi mislil.

Ali Janez ni dal glasa od sebe, ni zastokal, ni se ganil. (Pride še.)

Zopet eden

V Temesvaru so zaprli mnogo-kratnega milijonarja in veletržca Edvarda Holzerja, ki je zalagal armado z neužitnim surovim maslom, sirom, mastjo itd. Njegove golju-fije se cenijo na dva milijona kron.

Za slovenske grafofonske plošče, Columbia grafofonske, zlatino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC, Frontenac, Kans. (7-11 v sob)

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj —.60
Evangeljska zakladnica —.50
Gospod usliši moje molitve z posebno velikimi črkami \$1.00
Ključ nebeskih vrat —.50
Jezus in Marija —.40
Marija Varhinja —.60
Marija Kraljica —.60
Skrbi za dušo —.60
Vrtec nebeski —.40

POUČNE KNJIGE:

Abeceđnik slovenski, vezan —.25
Ahnov nemško-angleški tol-mač, vezan —.50
Angleško-slovenski in slo-vensko-angleški slovar —.40
Berilo prvo, vezano —.30
Berilo drugo, vezano —.40
Berilo tretje, vezano —.40
Cerkvena zgodovina —.70
Dobra kuharica, vezano \$3.00
Domači živnozdravnik —.50
Evangelij —.50
Fizika 1. in 2. del —.45
Hitri računar, vezano —.40
Katekizem vez. veliki —.40
Katekizem vez. mali —.15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del vezano \$1.20
Občna zgodovina —.40
Pesmarica, nagrobnice —.100
Poljedelstvo —.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan \$1.00
Postrežba bolnikom —.20
Sadjereja v pogovorih —.25
Schimpffov nemško-sloven-ski slovar \$1.20
Schimpffov slovensko-nem-ski slovar \$2.00
Slovenski pravnik \$2.00
Slovenska slovnica, vez. \$1.20
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po \$1.00
Slovensko-angleška slovni-ca, vez. \$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem —.40
Spretna kuharica, brošir. —.80
Trtna uš in trtoreja —.40
Umna živinoreja —.50
Umni kmetovalec —.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po —.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk —.20
Belgrajski biser —.20
Beneška vedeževalka —.20
Bitka pri Visu —.30
Bodi svoje sreče kovač —.30
Boj s prirodo —.15
Božični darovi —.15
Burska vojska —.25
Cerkvica na skali —.15
Cesar Jožef II. —.20
Ciganova osveta —.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov \$5.00
Cvetke —.20
Don Kižot —.20
Dobrota in hvalečnost —.60
Evstahija dobra hči —.20
Fabiola —.35
George Stephenson, oče železnice —.20
Grizelda —.10
Grof Radecky —.20
Hedvika, banditova nevesta —.20
Hlapec Jernej —.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —.20
Ilustrovani vodnik po Go-renjskem —.20
Izlet v Carigrad —.20
Ivan Resnicoljub —.20
Izanami, mala Japonka —.20
Izidor, pobožni kmet —.20
Jama nad Dobrušo —.20
Jaromil —.20
Jeruzalemski romar —.45
Kristusovo življenje in smrt vezano \$3.00
Krištof Kolumb —.20
Križana umilejnost —.40
Kaj se je Makaru sanjalo? —.50
Laznjivi Kljucke —.20
Leban, 100 beril —.20
Maksimilijan I. —.20
Marija, hči polkova —.20
Matl, socijalni roman —.100
Malomestne tradicije —.25
Miklova Zala —.35
Mirko Poštenjakovič —.20
Na divjem zapadu, vez. —.60

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger: Brat sokol —.25
Cigani —.40
Dobro došli —.20
Pri puščavniku —.20
Putifarka —.20
Raztresenca —.30
Starinarica —.20
Županova Micka —.30
Idealna Tašča —.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cveticami, humoristične, božične, no-voletne in velikonočne, komad po —.03
ducat po —.25
Z slikami mesta New Yorka po —.25
Album mesta New Yorka z krasnimi slikami, mali —.35
veliki —.75

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali —.15
Združenih držav, mali —.15
veliki —.25
Balkanskih držav —.15
Evrope, vezan —.50
Vojna stenska mapa \$1.50
Zemljevidi: New York, Co-lorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylv-ania, Minnesota, Wis-consin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —.25

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v go-tovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blaginjak, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

PODRUŽNICAM SLOVENSKE LIGE.

Člane Slovenske Lige obveščam tem potom, da bratje Trošči nikakor niso pooblašteni prirežati shode in nabirati denar v imenu SLOVENSKE LIGE.

FRANK SAKSER,
predsednik Slovenske Lige.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Visoko odlikovanje. Stotnik 87. pešpolka Anton Kos, sin te dni umrlega stotnika meščanske garde v Novem mestu, ki je tekoma sedanje vojne dobil že vojaški križec III. razreda z vojno dekoracijo, je bil znova odlikovan za svojo nenavadno hrabrost pri nekem hudem naskoku ob Dnjestrju z železno krono III. vrste z vojno dekoracijo. — Najvišje priznanje za hrabro vedenje pred sovražnikom se je naznanilo rezervnemu sovražniku 87. pešpolka Josipu Bitencu.

Gromenja topov je bilo dne 25. julija v Ljubljani posebno dobro slišati. Natančno se je moglo razločevati jasneje poka poljskih topov od globokoga glasa havbie in možnarjev. Zlasti v dopoldanskih in popoldanskih urah je sledil volot grom z gromom. Vzrok, da se je omenjenega dne slišala bojna nevihta z italijanske meje tako dobro, je pač ta, da je bila zračna akustika vsled deževja posebno dobra in da je prihajal od meje sem ugoden veter.

Pogreb. Z jesenjo poročajo: V nedeljo 11. julija smo spremili k večnemu počitku Antona Trevena, posestnika in trgovca na Jesenicah. Da je bil moč znan kot izborni trgovec daleč naokrog, ni treba posebej povdarjati. Njegov pogreb, ki je pokazal vzlic izrednim razmeram veličastno sliko, je pričel dosti jasno, da smo izgubili moža, ki je v naši javnosti pomnil mnogo. V najvišarnejši dobi je vodil občinske posle in bil tudi že prej župan jeseniški. Dolgo let je bil podžupan in malo manj kot do zadnjega predsednik okrajnega šolskega sveta, ki mu je poklonil lep venec.

Umrli je v Ljubljani na Cesti na Rudolfovo železnico št. 20 učiteljica gđ. Marija Ditingarjeva, stara 22 let.

Umrovljen je c. kr. okrajni gozdar Adolf Meliwa v Ljubljani.

Požar. Dne 23. julija je nastal požar v hiši, stoječi spodaj postaje Velike Lašče. Na lice nesreče so takoj prihiteli z brzgalno in orodjem načelnik postaje z železnimi delavci, ki so ves čas neumorno gasili in reševali. Pri delu sta prav pridno pomagali gospi dr. Raznoznikova in Hočevarjeva in nekateri drugi, a nekateri pozneje došli možki ali ženske so le zijala prodajali.

Nepoštena blaginjakarica. Zaprli so v Ljubljani blaginjakarico iz neke trgovine, pri kateri so našli v laseh 128 K papirnatega denarja, ki jih je brzkome ukradla svojem gospodaru. Izročili so jo deželnemu sodišču.

Gostoljubnost, ki je bila slabo plačana. Dne 14. julija je prišla v Rudnik neka ženska in se je nastanila pri nekem posestniku. Ženska je doma baje iz Šibenika v Dalmaciji. V hiši je ostala dva dni. Dne 16. julija je slekla svojo gorenjo obleko in čevlje ter šla spat v bližnji senik. Ponoči pa je razbila šipo in zlezla v hišo, vzela obleko in čevlje, iz zaprte omare pa denarnico z 210 K ter izginila skozi zadnja vrata. Tatice je stara okoli 20 let, je dobro rečena, srednje velikosti, okroglega zagoleda obraza, ima črne lase, malo skili, govori hrvaški. Nosila je bel slannik, belo bluzo in nizke čevlje.

Gigantska nadloga. Iz Črnomlja poročajo: Gigantska nadloga v Beli Krajini je postala že nezno. Ni dovolj, da imamo domačih v tukajšnje občine pristojnih cigánov, ki sami nimajo dela, prihajajo vsake vrste cigani tudi od drugod, s Hrvaškega in drugih dežel, osobito tudi iz novomeškega okraja. Samo po sebi je umevno, da ti ljudje nimajo tukaj nobenega dela in zaslužka. Zadržujejo se po logih v bližini vasi, v katerih potem ob odsotnosti do-

lija na straži stoječega vojaka Martla. Revez je vsled drdranja nekega drugega stroja bližajoči se brzovlak preslišal.

Strasna nevihta. Iz Slov. Bistrice poročajo, da so imeli dne 14. julija popoldne daleč naokrog strasno nevihto; viharju je sledila toča in silen nali, ki je napravil po mestu in okolici mnogo škode.

Vojaška cenzura (pregledovanje pisem). C. kr. vojaška cenzurna komisija v Celju je izdala sledeče naznanilo: Da se zamore vojaška cenzura točno izvrševati, pisma, dopisnice, razglednice itd. hitro odposlati in da se zaplenitve ne zgođe, se opozarja občinstvo, naj se ravna po sledečih navodilih: 1. Čim več, tem bolj se je posluževati dopisnic in kratko, izrazito in stvarno pisati ter zlasti vse opustiti, kar bi utegnilo monarhi in v njo zvezani državi škodovati, n. pr. kraj, kjer vojaški stoje, število, gibanje in prestavljanje istih. 2. Posluževati se je znanega jezika in znane pisave, ker bi se sicer pisma, dopisnice in razglednice morale zapleniti. 3. Znamke (marke) je dobro prilepiti in samo eno, ne več, uporabiti. 4. Vloženi tanki papir je odstraniti, ker bi se isti tako moral iztrgati. 5. Pisma je odprta oddajati, ker se zaprta, kot nedopuščen, vrnejo, in je na hrbtni strani napisati ime oddajatelja. 6. Zalepk ni uporabiti, ker se iste težko odpirajo. 7. Razglednic, na katerih so za bojevanje važni kraji, železnice in mostovi razvidni, ni uporabljati, ker bi iste zapadle zaplenitvi.

Obsojeni navijalci cen. Restavater na državnem kolodvoru v Gradcu je bil obtožen radi navijanja cen. Pred kratkim se je v restavraciji državnega kolodvora zahtevalo za kozarec mleka 28 vinarjev. Obsojen je bil na 30 kron denarne globe. — Vrtinar Josip Friedl v Gradcu je česen na drobno tako drago prodajal, da je veljal en kilogram 3 K 30 v. Friedl je bil obsojen na 5 dni zapore. — Posestnik Alojzij Lukas iz Lebringa je kupil par volov za 2400 kron ter ju prodal čez osem dni za 2889 kron; imel je torej skoro 500 kron dobička. Obsojen je bil na en teden ostrega zapore in 500 kron denarne globe. — Trgovec Krenn v Gradcu je prodal svoj čas riž po 1 K 40 v. Pri tem je imel 66 odstotkov dobička. Obsojen je bil na 100 kron denarne globe. — Pred okrajnim sodiščem je bilo pred kratkim obsojenih 47 gostilničarjev in hotelirjev zaradi navijanja cen na 20 do 100 kron zaradi podražanja piva za 8 kron. dočim se jim ga pivovarne podražile za 5 K 60 v. Dne 16. julija se je zopet zagovarjalo 40 gostilničarjev zaradi iste pregrehe. Obsojeni so bili na 10 do 70 kron.

PRIMORSKO.

Žrtve vojne. Na koroškem bojišču je padel dne 11. julija učitelj na Ciril-Metodovi šoli pri Sv. Jakobu v Trstu Rado Meršek.

Primorska sodišča. En del tržaškega trgovskega in pomorskega sodišča uraduje v Opatiji, drugi del pa je ostal v Trstu. Administrativni del okrajnega sodišča v Gorici uraduje v Novem mestu na Dolenjskem, preiskovalni sodnik je pa ostal v Gorici. Okrajno sodišče v Rovinju se je preselilo v Pazin. Okrajno sodišče v Gorici je deloma ustavilo svoje delovanje; poslujejo samo kazenski, ruski, eksekucijski in zemljetknjižni oddelki, pa tudi ti le v nučnih slučajih. Okrajno sodišče v Boveu uraduje v Soči. Tržaško okrajno in pomorsko sodišče in okrajno sodišče v Rovinju, Kanalu, Červinjanu, Korminu, Gradiški, Trzinu in v Tolminu so svoje delovanje ustavili. Drž. pravdnistvo v Trstu se je preselilo v Opatijo, državno pravdnistvo v Rovinju se je preselilo v Pazin, državno pravdnistvo v Gorici pa je ostalo na svojem mestu.

"Piccolo" ne izhaja v Rimu. Nekateri listi so priobčili vest, da se je preselil bivši tržaški "Piccolo" v Rim. Kakor poročajo sedaj preko Lugana, je ta vest izmišljena. "Piccolo", ki izhaja v Rimu, ni prišel iz Trsta, temveč tako se imenuje že od leta 1912. izhajajoče opoldansko izdanje lista "Giornale d'Italia".

DALMACIJA.

Neprijetno razočaranje. Tudi dalmatinski deželni odbor je svoje sodeželane neprijetno razočaral. Ni sicer zbežal kar na Dunaj, kakor gorški, temveč je ostal v Dalmaciji. Toda preselil se je v malo mestece Obrovac v dalmatinskih gorah, ki je skoro brez vsakih prometnih zvez. Dalmatin-

ci pravijo, da jim je deželni odbor tako daleč, kakor da bi se nahajal — na mesecu.

Dalmatinsko prizivno sodišče se je vrnilo zopet iz Knina v Zader. Morski psi so se pojavili ob dalmatinski obali. Enega so videli pred par dnevi v hruškem pristanu, več se jih nahaja v zalivu senjske Rijeke.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. P., Export, Pa. — Izjavo bi se moralo vsekakor nekoliko popraviti in deloma tudi okrajšati. Najboljše je, da pridete z dokazi na dan, s samo izjavo se ne bo veliko doseglo. Pričakujemo hitrega odgovora. Pozdravljeni!

Naročnik. — Červinjan spada na Gorisko ter je bil dosedaj avstrijski. V vojni so ga sedaj že zasedli Italijani, ker ga Avstrijeji niso branili.

SALOON NA PRODAJ.

Prodajam takoj, radi odhoda na farmo, lepo urejeni saloon na vogalu, poleg mestne dvorane (City Hall). Ima lepo dvorano za veselice, kjer sedaj zborujejo tri podporni društva. V mestu so dve tovarni za cement in pa premogokopi. Katerega veselja ta obrt, naj se obrne na lastnika:

Joseph Gorishek,
Box 67, Oglesby, Ill.

Rada bi izvedela za svojega sina LOUIS BOHINCA. Pred nekaj časa se je nahajal v Yukon, Pa., in sedaj sem pa že poizvedovala po njem, pa ga ne najdem. Prosila bi torej rojake, kateri ga poznajo, da mi naznijo njegovo sedanje bivališče. Moj naslov je: Mary Bohine, Box 396, Moon Run, Allegheny Co., Pa. (20-24-8)

Kje je JOHN MIRTIC? Doma je iz Srednjega Lipovca, fare Ajdovca na Dolenjskem. Pred 8. leti je bil v Clevelandu. O. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov oče, ker mu imam poročati važne novice iz stare domovine. Zato prosim, če kdo rojakov ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali se pa naj sam oglasi. — Miklavž Mirtič, 252 Main Street, Steelton, Pa. (20-23-8)

UGODNA PRILIKA

za slovenskega brivca. Jaz prodam brivnico, lepo urejeno, s tremi stoli, v sredini slovenske naselbine. Dober prostor za izurjenega brivca. Prodajam, ker sem prezaoplen. Kdor izmed rojakov želi dobiti dober prostor, naj me zamudi dobre prilike. Za natančnejša pojasnila obrnite se na lastnika:

M. A. Pavele,
708 N. Warman Avenue,
(19-21-8) Indianapolis, Ind.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravim po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Kitzville, Minn., in okolici naznanjamo, da je

Mr. JOE ADAMICH

naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" ter izdajati pravovljajna potrdila. Upravništvo Glas Naroda.

Podpisani želim izvedeti za naslov svojega prijatelja IVANA Božič. Doma je iz Šentviške gore na Primorskem. Prosim cenj. rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Čufer, R. 1, Box 118, Tulsa, Okla. (20-21-8)

POZOR

naročniki v Conemaugh, Pa.!

Obveščeni smo, da je pričela tamonja pošta s 1. avgustom dostavljati vse poštnice pošiljatelj naslovnikom na dom. Prosimo torej cenjene naročnike, da nam NEMUDOMA NAZNANIJO NATAČNE NASLOVE SVOJIH STANOVANJ, da zamoremo iste v imeniku popraviti in tako pošti omogočiti, da bode list našim naročnikom redno dostavljala na dom.

Upravništvo "Glas Naroda".

DAROVI.
Za nesrečno Zupanovo družino v Grove City, Pa.
Charleroi, Pa. G. Lisatz \$1.
Red Rock, W. Va. Frančiška Mohar \$1.

Iščem svoja dva brata ANTONA in JOSIPA STURM, podomače Sezgančeva iz Gradišča na Primorskem. Anton se je nahajal lansko leto v Middlebranch, O. Josip pa nekje v Washingtonu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da mi javi, ali naj se pa sama oglasi. — Andrew Sturm, Unionville, Mich.

Kje je moj sin JOSIP LIKAR? Doma je iz Čabrač. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — Jacob Likar, R. F. D. 1, Box 118, Murrsville, Pa. (21-24-8)

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem
Upravništvo Glas Naroda

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši sedel in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Velika zaloga vina in žganja.
MARIJA GRILL
Prodaja belo vino po 70c. gallon
crno vino po 50c.
Drožnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
" 4 gallon (sodček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča
Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Frank Petkovšek
Javni Notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fina vina, izvrstne smoke, patentirana zdravila.
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJAJ denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.
Zastopnik
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.
PHONE 246

Običajna zmota.

Na tisoče Amerikancev trpi na boleznih v drobu in najnavadnejša med temi je konstipacija (zaprtje) in nje komplikacije. Večina teh bolnikov dela isto napako, to je, da rabi pilule in različna odvajalna sredstva, ne da bi se kdo informiral, če so ta sredstva škodljiva ali ne. Vsako močno odvajalno sredstvo, ki oslabi telo ali ki povzroči, da se telo navadi na to sredstvo, je škodljivo. Ako trpite na konstipaciji ali kaki bolezni, ki izvira iz nje, rabite sredstvo, ki vam bo ne le prineslo olajšave, temveč bo v istem času tudi ojačilo vaše prebavne organe. Tako sredstvo je

TRINER-JEVO
ameriško Elixir grenko vino

Napravljeno je iz rdečega vina in zdravilnih rož, odvajalnih, toničnih in aromatičnih — ter je namenjeno za

KONSTIPACIJO,
KOMPLIKACIJE SLEDNJE,
SLABO PREBAVO,
NAPETOST,
BOLEČINE V DROBU,
ŽELOČNE BOLEZNI,
NERVOZNOST,
OSLabeLOST.

Uspeh tega zdravila je zelo dober pri boleznih, povzročenih ali zvezanih s konstipacijo in slabostjo. Vsled tega naj bi se rabilo ob prvem znaku nerednosti prebavnih organov.

Cena \$1.00

V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Ako vas mučijo revmatične ali nevralgične bolezni, poskusite Trinerjev Liniment. Olajšal vam bo takoj bolečine. Cena 25 in 50c; po pošti 35 in 60c.

Manon Lescaut in Chevalier Desgrieux.

Spisal: ABBE PREVOST.

Za Glas Naroda prevel: G. P.

11

(Nadaljevanje)

Ko je prišla ura večerje, je prišel tudi gospod B. M. Lescaut in njegova sestra sta se nahajala v obednici. Prvi pozdrav starca je bil nakit, katerega je izročil Manon in ki je bil vreden najmanj dva tisoč dolarjev. Nato ji je naštel na mizo dvatisočstiristo liber, polovico letne penzije, v blestečih se zlatnikih. Manon mu ni mogla odreči par poljubov — ter je dobila s tem nekaj pravice do izročene denarja. Jaz pa sem prisluskoval pred vratmi, da vstopim na dogovorjeno znamenje Lescaut-a.

Ko je Manon spravila denar in nakit, me je povedel Lescaut pred gospoda B. M. Rekel mi je, naj napravim svoj kompliment. Priklonil sem se parkrat prav do zemlje.

Imejte usmiljenje z njim, — je rekel Lescaut, — mladenič se še prav nič ne spozna v svetu. Kot vidite, mu manjka še vse za pariško obnašanje, vendar pa upajmo, da se ga bo dalo izlikati. Imeli boste čast večkrat videti tega gospoda, — je rekel nato Lescaut, obrnjen proti meni. — Skušajte imeti nekaj koristi od njegovega vzgleda.

Staremu zaljubljenemu sem se očitno dopadel. Udaril me je parkrat nežno po licih ter menil, da sem prav lep dečko, da pa moram biti zelo pazen tu v Parizu, kjer zabredejo mladi ljudje tako lahko v pustolovščine vsake vrste. Lescaut mi je nato zagotovil, da sem po svoji naravi zelo "moralno razpoložen", da nimam v mislih drugega kot postati duhovnik ter da so moja edina zabava cerkve in kapele.

Nekaj sličnosti ima z Manon, — je rekel starci ter me prijel za brado.

Odvnil sem prostodušno: — Saj sva tudi prilično ene krvi in mesa in ljubim jo bolj kot samega sebe.

Ali slišite? — je rekel stari proti Lescautu. — Ta mladi človek ima razum. Škoda, da nima malo več skušnje in da premalo pozna svet.

O, gospod, — sem se vmešal v pogovor, — v naših cerkvah sem videl dosti ljudi in tudi v Parizu bom našel bolj neumne kot sem sam.

Ej, — je rekel stari, — dobro govorjeno za otroka iz province! —

Naš pogovor tekom večerje se je gibal v prilično isti smeri. Nagajiva Manon bi s svojim smehom kmalu vse izdala. Našel sem namreč prilike da povem staremu njegovo lastno zgodbo in usodo, ki ga bo zadela. Lescaut in Manon sta se tresla, posebno takrat, ko sem ga natančno opisoval. Njegovo samoljublje pa ga je oviralo, da bi spoznal samega sebe. Njegov značaj pa sem označil tako dobro, da je bil on prvi, ki ga je nazval smešnim. Videli bomo, da se ne mudim zastonj pri tem komičnem prizoru.

Ko je prihajala ura počitka, je prišel govoriti o ljubezni in nestrpnosti. Lescaut in jaz sva se potegnili v ozadje. Povedlo se ga je v njegovo sobo in Manon, ki se je odstranila pod neko pretezo, je prihitela k nama, ki sva jo čakala pred vrati. V majhni razdalji čakajoči voz je prišel — in odpeljali smo se.

Dasiravno sem smatral jaz sam to počenjanje za sleparijo, ni bilo vendar najbolj krivično, katero si imam očitati. Denar, katerega sem dobil pri igri, mi je veliko bolj težil sree. Dobička pa nisimo imeli niti od prvega, niti od drugega in Bog je hotel, da nas je zadela radi drugega, lažjega zločina najhujša kazen.

Gospod B. M. je kmalu spoznal, da je bil osleparjen. Ne vem, če je še v isti noči storil prve korake, da nas zasleduje. Njegov upliv pa je zadostoval, da niso bila poizvedovanja po nas dolgo časa brezuspešna.

Sploh pa sva napravila napako, da sva se preveč zanašala na razsežnost Pariza ter na oddaljenost najinega stanovanja od njegovega. Ni le izvedel za najino bivališče, temveč tudi, kdo sem jaz, kako življenje sem živel v Parizu in prišlo mu je na uho tudi prejšnje razmerje Manon z gospodom pl. B. in prevara, katero je izvedla pri njem, — sploh z eno besedo vse škandalozne posameznosti najine povesti.

To ga je napotilo, da naju je smatral manj za hudodelca kot pa za prebrisana lahkovičev. Spala sva še, ko je udrl v najino sobo policijski uradnik s par vojaki. Takoj so se polastili najinega denarja, ali pravzaprav onega gospoda B. M., nama ukazali, naj se oblečeva ter naju nato povedli na cesto, kjer sta čakala dva voza. V prvem so odvedli Manon brez nadaljne izjave, drugi pa je odhitel z menoj proti Saint Lazare.

Treba je doživeti tako nenadno izpremembo v usodi, da se razume obup, ki se poloti človeka. Stražniki so bili tako trdosrčni, da mi niso dovolili nobenega slovesa z Manon, nobene zadnje besede. Dolgo sem ostal v nevednosti glede njene usode. Sploh pa je bila sreča, da nisem sprva ničesar izvedel, kajti tako strašna katastrofa bi mi vzela razum, če ne življenje.

Nesrečno tovarišico se je torej odtrgalo od mene ter jo prevedlo na kraj, katerega si ne upam imenovati. Kako strašna usoda za tako dražestno bitje, ki bi zavzemalo prvi prostor na svetu, če bi gledal vsak z mojimi očmi, sodil z mojim srem! V dotičnem kraju niso ravnali z njo ravno barbarski, vendar pa se jo je samo zaprlo v ozko celico ter jo obsodilo, da je dovršila vsaki dan določeno delo, če je hotela dobiti malo smrdljive hrane. Te žalostne stvari sem izvedel šele dolgo časa pozneje, ko sem imel za seboj več mesecev težkega in mučnega jetništva.

Ker mi moji spremljevalci niso povedali, kam me vedejo, sem spoznal svojo usodo šele pred vrati Saint Lazares. V dotičnem trenutku bi tisočkrat rajše umrl kot se pa nahajal v taki situaciji. Imel sem namreč strašne pojme o tej hiši. Moja bojazen je rasla, ko so me pri vstopu še enkrat preiskali če nimam morda pri sebi kakšnega orožja ali drugega predmeta, s katerim bi se mogel braniti.

Prednik, katerega se je obvestilo o mojem prihodu, je prišel ter me pozdravil z veliko krotkostjo.

Nikakega ponižanja, — sem mu rekel, — ker dam rajše življenje kot pa doživeti eno samo!

On pa me je prosil, naj mu sledim v visokoležečo sobo. Sledil sem mu brez odpora. Vojaki so naju spremili do vrat, kjer jih je prednik nato odslovil.

Torej sem vaš jetnik, — sem pričel. — Sedaj, častiti oče, povejte, kaj nameravate napraviti z menoj?

Odgovoril mi je, da ga veseli videti me tako pametnega in razumnega. Njegova dolžnost da je spraviti me na pravo pot ter zbuditi v meni veselje do čednosti in vere. Če ga bom podpiral v njegovem stremljenju, mi bo moja samotna kmalu delala veselje.

Veselite, — sem vskliknil. — Vi ne veste, kaj je edino na svetu, kar mi more povzročiti veselje!

Njegov odgovor pa me je pončil, da ne ve le za moje pustolovščine, temveč da mu je celo znano moje ime. Prosil sem ga, naj se izrazi in izvedel sem, da je o vsem poučen.

To sporočilo je bilo moja najhujša kazen. Pričele so mi liti solze iz oči in kazal sem znake najhujšega obupa. Nobene tolažbe nisem našel za svoje ponižanje, vsled katerega sem postal predmet govoric pri znanih in sramotna pega naše družine.

Tako sem preživel teden dni v največji pobitoti ter se nisem

mogel v mislih pečati z nobeno drugo stvarjo kot s svojo sramoto. Celo spomin na Manon ni mogel povečati muk, katere sem trpel.

Le malo ljudi je, ki poznajo vso silo teh čustev. Navadni človek pozna le pet do šest čustev, ki polnijo krožni tok njegovega življenja. Če mu vzameš ljubezen in sovraštvo, veselje in bolečino, upanje in strah — ne čuti nič več. Ljudi plemenitejšega kova pa je mogoče ganiti na sto različnih načinov. Videti je kot da imajo par čustev več, katerim niso dostopne duše navadnih ljudi.

To žalostno prednost sem užival sedaj v Saint Lazares. Predniku se je zdela moja žalost tako velika, da je mislil, da mora nastopiti proti meni z veliko večjo popustljivostjo in nežnostjo kot v drugih slučajih. Vsaki dan je prišel dvakrat ali trikrat k meni. Večkrat me je tudi povedel skozi vrt ter mi dal pri tem najboljše nasvete in opomine. Vse nasvete sem sprejel z udanostjo ter se mu zahvalil zanje. Vsled tega je bil prepričan, da se bom v najkrajšem času izpreobrnil.

Tako ljubeznivega, krotkega temperamenta ste, — mi je rekel ob neki priliki, — da ne morem razumeti razuzdanosti, katerih se vas dolži. Dve stvari sta, ki prav posebno vzbujata moje začudenje: prvi, da ste mogli vsprico svojih dobrih lastnosti voditi tako življenje in drugič, da ste mogli kljub leta trajajoči razbrzdanosti tako dobro sprejeti moje opomine in nauke. Če je kes, ki vas vodi pri tem, je to slučaj božjega usmiljenja; če je pa dobrota srca, je podlaga vašega srca izvrstna ter mi vzbuja upanje, da vas ne bo treba predolgo pridržati tukaj in da se boste kmalu vrnili v pošteno, resno življenje.

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovskij: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Kosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne morem slavit knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli znjo krževstvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprava ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 60 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobijo isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Najmodernejša TISKARNA

"GLAS NARODA"

Izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unifaksko organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrajšave, poudarki, cenilni itd.

Vsa naročila pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NAM!

NAHVALILO.

Cenjenim naročnikom v Montani, Wyoming in Utah sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik.

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravišтво "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki se bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravno.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetrov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kašipotov in posestnikov goštila.

Daje se informacije v naravnih, zračnih, vodnih, in drugih sredstvih, kako postati državljani, kjer se oglašajo za državljanske listine.

Soročniki naj bi se sestali s priseljenici na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DEŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT

(State Department of Labor) BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 86 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 8. popoldneja in v sredo svezet od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolji uspešno mešano meso, ki ga pripravljajo v Clevelandu, Ohio, je "ROJAKI". To meso je pripravljeno iz najboljših vrst mesa, ki ga pripravljajo v Clevelandu, Ohio, in je zelo okusno in zdravo. Če želite kupiti "ROJAKI", se obrnite na Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

JAKOB WAHČIČ,

1002 N. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh vesesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

Obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpodljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kateri naš HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ngasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite nam!

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljlatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev soročnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.